

P9_TA(2023)0436

Realizacja umowy o handlu i współpracy między Zjednoczonym Królestwem a UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie realizacji umowy o handlu i współpracy między Zjednoczonym Królestwem a UE (2022/2188(INI))

(C/2024/4222)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając Umowę o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony⁽¹⁾ („umowa o handlu i współpracy”),
- uwzględniając Umowę o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej⁽²⁾ („umowę o wystąpieniu”), w tym Protokół w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej („protokół”),
- uwzględniając art. 524 umowy o handlu i współpracy,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 24 marca 2022 r. dotyczące wykonania i stosowania Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony: 1 stycznia – 31 grudnia 2021 r. (COM(2022)0126),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 15 marca 2023 r. dotyczące wykonania i stosowania Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony: 1 stycznia – 31 grudnia 2022 r. (COM(2023)0118),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie propozycji mandatu dotyczącego negocjacji w sprawie nowego partnerstwa ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej⁽³⁾ w odniesieniu do Gibraltaru oraz decyzję Rady z dnia 20 lipca 2021 r. upoważniającą do podjęcia negocjacji w sprawie Gibraltaru,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za 2022 r.⁽⁴⁾ oraz w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne za 2022 r.⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 marca 2023 r. w sprawie sprawozdania z wdrażania umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/657 z dnia 15 marca 2023 r. ustanawiające przepisy dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie wdrażania i egzekwowania postanowień Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 10.

⁽²⁾ Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7.

⁽³⁾ Dz.U. C 294 z 23.7.2021, s. 18.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 26.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 54.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0080.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 83 z 22.3.2023, s. 1.

- uwzględniając posiedzenia i stanowiska Zgromadzenia Parlamentarnego Partnerstwa UE–Zjednoczone Królestwo, w szczególności oświadczenie współprzewodniczących i zalecenie dla Rady Partnerstwa w sprawie wspólnych działań UE i Zjednoczonego Królestwa mających na celu wspieranie Ukrainy oraz efektywnej współpracy w sprawie sankcji przyjęte podczas trzeciego posiedzenia w Brukseli 3 i 4 lipca 2023 r. oraz zalecenie w sprawie współpracy energetycznej między UE a Zjednoczonym Królestwem przyjęte 8 listopada 2022 r. ,
- uwzględniając oświadczenie Rady Europejskiej z dnia 25 listopada 2018 r., rezolucję Parlamentu Europejskiego rezolucję z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie propozycji mandatu dotyczącego negocjacji w sprawie nowego partnerstwa ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej⁽⁸⁾ w odniesieniu do Gibraltaru oraz decyzję Rady z dnia 5 października 2021 r. upoważniającą do podjęcia negocjacji w sprawie Gibraltaru,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka,
- uwzględniając Europejską kartę społeczną,
- uwzględniając konwencje i protokoły Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), w szczególności podstawowe instrumenty MOP,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. dotyczącej procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy, a także załącznik 3 do tej decyzji,
- uwzględniając opinie Komisji Gospodarczej i Monetarnej, Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Rybołówstwa, Komisji Kultury i Edukacji, Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Rozwoju Regionalnego,
- uwzględniając pisma przesłane przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisję Budżetową,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Handlu Międzynarodowego (A9-0331/2023),
- A. mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy obejmuje szeroki zakres obszarów, w tym energetykę, rybołówstwo, współpracę wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, egzekwowanie prawa, handel, transport i koordynację systemów zabezpieczenia społecznego, oraz zapewnia kompleksową podstawę stosunków między stronami, gwarantuje równe warunki działania i utrzymuje wysokie standardy w takich dziedzinach jak prawa pracownicze, uczciwa konkurencja, pomoc państwa, ochrona środowiska i zrównoważony rozwój, a także zapewnia poszanowanie praw podstawowych;
- B. mając na uwadze, że sektor kultury i sektor kreatywny nie są objęte umową o handlu i współpracy, a pojęcie „edukacji” pojawia się w tej umowie jedynie w odniesieniu do cyberbezpieczeństwa i potrzeby edukowania obywateli w zakresie związanych z nim wyzwań;
- C. mając na uwadze, że w wyniku brexitu obywatele UE studiujący w Zjednoczonym Królestwie nie mają już prawa do „czesnego dla studentów krajowych”, lecz jako studenci zagraniczni muszą płacić wyższe opłaty, które są zbyt kosztowne dla wielu z nich, w szczególności ze szkodą dla studentów ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej;
- D. mając na uwadze, że brexit poważnie wpłynął na wymiany młodzieży i wymiany szkolne; mając na uwadze, że w latach 2020–2022 liczba obywateli UE przyjętych na studia w Zjednoczonym Królestwie zmniejszyła się o 50 %;
- E. mając na uwadze, że Zjednoczone Królestwo postanowiło nie uczestniczyć w programach „Europejski Korpus Solidarności” na lata 2021–2027 i „Kreatywna Europa” na lata 2021–2027;

⁽⁸⁾ Dz.U. C 294 z 23.7.2021, s. 18.

- F. mając na uwadze, że wszystkie segmenty sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym sektor audiowizualny, festiwalowe, organizatorzy tras koncertowych, zespoły muzyczne, orkiestry oraz zespoły taneczne i teatralne zarówno z UE, jak i ze Zjednoczonego Królestwa korzystały na swobodzie przemieszczania się; mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy przewiduje wyjątek kulturalny, który wyłącza z jego zakresu usługi audiowizualne, mimo że UE i Zjednoczone Królestwo podzielają wiele wspólnych wartości w dziedzinie kultury i edukacji;
- G. mając na uwadze, że Zjednoczone Królestwo pozostaje stroną Europejskiej konwencji o telewizji ponadgranicznej oraz mając na uwadze, że utwory audiowizualne pochodzące ze Zjednoczonego Królestwa uznaje się za utwory europejskie w rozumieniu art. 1 ust. 1 lit. n) i art. 1 ust. 3 dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych⁽⁹⁾; mając na uwadze, że Zjednoczone Królestwo wdrożyło dyrektywę o audiowizualnych usługach medialnych w okresie przejściowym, ponieważ akt ten wchodził w zakres zachowanego prawa Unii;
- H. mając na uwadze, że w ramach umowy o handlu i współpracy nie zdołano rozwinąć terytorialnego wymiaru stosunków między Zjednoczonym Królestwem a UE; mając na uwadze, że skutki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE różnią się w poszczególnych regionach UE, a regionalne i lokalne skutki umowy o handlu i współpracy nie są jeszcze znane; mając na uwadze, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE miało negatywny wpływ na regiony i partnerów zaangażowanych w projekty Interreg i zagraża współpracy terytorialnej i transgranicznej oraz istniejącym stosunkom między różnymi regionami i miastami w UE i Zjednoczonym Królestwie jako całości;
- I. mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy nie obejmuje decyzji w sprawie równoważności usług finansowych, adekwatności brytyjskiego systemu ochrony danych, swobodnego przepływu osób i usług ani systemu sanitarnego i fitosanitarnego Zjednoczonego Królestwa;
- J. mając na uwadze, że dostawcy usług ze Zjednoczonego Królestwa, w tym dostawcy usług finansowych, nie podlegają już zasadzie kraju pochodzenia ani ogólnounijnemu paszportowi usług finansowych, co daje automatyczny dostęp do jednolitego rynku UE jako całości;
- K. mając na uwadze, że umowa o wystąpieniu oraz umowa o handlu i współpracy zapewniają wspólne ramy stosunków między Zjednoczonym Królestwem a UE; mając na uwadze, że obie umowy zostały uzgodnione i ratyfikowane przez UE i Zjednoczone Królestwo oraz są prawnie wiążące na mocy prawa międzynarodowego; mając na uwadze, że stosunki między UE a Zjednoczonym Królestwem muszą opierać się na pełnym poszanowaniu i skutecznym stosowaniu tych zobowiązań międzynarodowych;
- L. mając na uwadze, że wdrożenie umowy o handlu i współpracy jest bezpośrednio związane z pełnym wdrożeniem umowy o wystąpieniu oraz Protokołu w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej; mając na uwadze, że nastąpiło opóźnienie w pełnym wdrożeniu umowy, gdyż UE i Zjednoczone Królestwo poszukiwały wspólnych rozwiązań dla praktycznych wyzwań związanych ze stosowaniem protokołu w wyniku brexitu;
- M. mając na uwadze, że ramy windsorskie stanowią odpowiedź na wyzwania, które pojawiły się w ciągu pierwszych dwóch lat wdrażania Protokołu w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej, i że zapewniają one pewność prawa, a tym samym torują drogę do pełnego wdrożenia; mając na uwadze, że ramy windsorskie obejmują szeroki zakres obszarów, w tym cła, produkty rolno-spożywcze, produkty farmaceutyczne, pomoc państwa, VAT i akcyzę; z zadowoleniem przyjmuje wytyczne w sprawie ram windsorskich wydane przez rząd Zjednoczonego Królestwa w czerwcu 2023 r. oraz jego zobowiązanie do zapewnienia ich pełnego wdrożenia⁽¹⁰⁾;
- N. mając na uwadze, że ustanowienie ram windsorskich otwiera nowy etap w stosunkach między UE a Zjednoczonym Królestwem i daje im możliwość poczynienia postępów we wdrażaniu umowy o handlu i współpracy oraz nawiązania pozytywnych i stabilnych stosunków;
- O. mając na uwadze, że przykładanie wagi do przejrzystości w handlu międzynarodowym i inwestycjach przynosi korzyści wszystkim interesariuszom i stronom; mając na uwadze, że potrzebne jest przewidywalne otoczenie handlowe sprzyjające handlowi i inwestycjom między UE a Zjednoczonym Królestwem;
- P. mając na uwadze, że UE i Zjednoczone Królestwo dzielają wspólne wartości i interesy w zakresie bezpieczeństwa zarówno w bezpośrednim sąsiedztwie Europy, jak i na świecie; mając na uwadze, że niestety niemożliwe było osiągnięcie porozumienia w sprawie struktury regularnych i pogłębionych konsultacji i współpracy w dziedzinie polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony; mając na uwadze, że UE i Zjednoczone Królestwo – jako silni i wiarygodni partnerzy w ramach stosunków transatlantyckich i współpracy transatlantyckiej – odnieśliby znaczne korzyści z bardziej kompleksowej i lepiej zorganizowanej współpracy w dziedzinie polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony, również w ramach NATO;

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1).

⁽¹⁰⁾ GOV.UK, „The Windsor Framework – further details and publications” [Ramy windsorskie – dalsze szczegóły i publikacje], 29 września 2023 r.

- Q. mając na uwadze, że globalne konsekwencje nieuzasadnionej i nielegalnej wojny napastniczej Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie oraz powrót wojny na pełną skalę na kontynent europejski, a także niestabilność gospodarcza i celowa instrumentalizacja zmienności ceny energii przez Federację Rosyjską spowodowały natychmiastową niepewność geopolityczną zarówno dla obywateli UE, jak i partnerów na całym świecie; mając na uwadze, że Zjednoczone Królestwo i UE powinny w związku z tym zacieśnić współpracę i koordynację w zakresie udzielania pomocy Ukrainie i reagowania na wieloaspektowe konsekwencje agresywnych działań Federacji Rosyjskiej, w tym kampanii dezinformacyjnych i cyberataków;
- R. mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy wymaga poszanowania, upowszechniania i skutecznego wdrażania uznanych na szczeblu międzynarodowym podstawowych norm pracy określonych w podstawowych konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP); mając na uwadze, że prawa podstawowe do organizowania się, rokowań zbiorowych i podejmowania działań zbiorowych są zapisane w prawie międzynarodowym i nierozdzielnie związane z zapewnieniem zrównoważonego rozwoju i równych warunków działania, jak zapisano w umowie o handlu i współpracy; mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy zawiera zobowiązanie do wdrożenia ambitnych i kompleksowych przepisów dotyczących ochrony środowiska i pracy, które w przypadku ich naruszenia podlegałyby mechanizmom rozstrzygania sporów;
- S. mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy opiera się na poszanowaniu demokracji i praworządności oraz ochronie praw podstawowych i wolności osób fizycznych, w tym na zasadach określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka i w europejskiej konwencji praw człowieka; mając na uwadze, że prawa te służą jako zasady przewodnie w pracy wewnętrznych grup doradczych, w tym w odniesieniu do rozdziału dotyczącego umowy o handlu i współpracy; mając na uwadze, że Komisarz Praw Człowieka Rady Europy wyraził zaniepokojenie ogólną sytuacją w zakresie praw człowieka w Zjednoczonym Królestwie;
- T. mając na uwadze, że w ogólnej ocenie Komisji umowa o handlu i współpracy jest nowoczesną i kompleksową umową, która odzwierciedla interesy UE w zakresie handlu i współpracy, a jednocześnie zachowuje ograniczenia określone przez instytucje UE i państwa członkowskie w trakcie procesu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej; mając na uwadze, że w odniesieniu do lat 2021 i 2022 Komisja w swoich rocznych sprawozdaniach z wdrażania stwierdziła, że w ujęciu ogólnym ustalenia dotyczące handlu towarami i usługami ustanowione w umowie o handlu i współpracy funkcjonowały dobrze pomimo wystąpienia drobnych problemów związanych z wdrażaniem;
- U. mając na uwadze, że zgodnie ze wspólną polityką rybołówstwa ⁽¹⁾ UE jest zobowiązana promować i zapewniać cele i przestrzeganie zasad tej polityki we wszystkich rodzajach działalności połowowej, niezależnie od obszaru geograficznego, aby gwarantować równe warunki działania dla podmiotów gospodarczych z UE i spoza UE; mając na uwadze, że zgodnie z tą polityką UE musi również współpracować na forum międzynarodowym w oparciu o najlepszą dostępną wiedzę naukową oraz zwalczać nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy (połowy NNN);
- V. mając na uwadze, że w dziale piątym (Rybołówstwo) części drugiej umowy o handlu i współpracy uznaje się znaczenie ochrony żywych zasobów morza i ekosystemów morskich oraz zrównoważonego zarządzania nimi w oparciu o najlepsze dostępne opinie naukowe, a także znaczenie promowania odpowiedzialnego i zrównoważonego rybołówstwa i akwakultury, dobrego zarządzania rybołówstwem oraz roli handlu w osiągnięciu tych celów;
- W. mając na uwadze, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE wywarło poważny wpływ na flotę rybacką UE, powodując utratę kwot, wycofanie z eksploatacji statków oraz zakłócenia działalności długoletnich przedsiębiorstw handlowych i handlu;
- X. mając na uwadze, że Specjalny Komitet ds. Rybołówstwa opracuje wieloletnie strategie ochrony i zarządzania, które posłużą jako podstawa ustalania całkowitych dopuszczalnych połów i innych środków zarządzania, w tym w odniesieniu do stad nieobjętych kwotami, oraz ustanawiania metod gromadzenia danych naukowych do celów zarządzania rybołówstwem, jak również wymiany takich danych z instytucjami naukowymi, tak aby mogły one przedstawiać możliwie najlepsze opinie naukowe;
- Y. mając na uwadze, że w protokole w sprawie dostępu do wód, włączonym jako załącznik 38 do umowy o handlu i współpracy, wprowadzono „okres dostosowawczy” od 1 stycznia 2021 r. do 30 czerwca 2026 r., podczas którego każda strona przyznaje statkom drugiej strony pełny dostęp do swoich wód w celu prowadzenia połowów wyszczególnionych stad ryb; mając na uwadze, że po tym terminie wzajemny dostęp do wód i zasobów rybnych będzie przedmiotem corocznych negocjacji między UE a Zjednoczonym Królestwem; podkreśla, że aby utrzymać inwestycje w sektorze, konieczna jest jasność co do tego, jak będzie wyglądała sytuacja po okresie przejściowym;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

- Z. mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy stopniowo zmniejsza udział uprawnień do połowów dla floty UE na wodach Zjednoczonego Królestwa o 25 % do 2026 r., co będzie miało wpływ na wszystkie segmenty floty UE, w szczególności na łodziowe rybołówstwo przybrzeżne;
- AA. mając na uwadze, że Zjednoczone Królestwo jednostronnie postanowiło nie uczestniczyć w programie Erasmus+ na lata 2021–2027, który obejmuje sektory edukacji, młodzieży i sportu; mając na uwadze, że instytucje Zjednoczonego Królestwa nadal mogą być powiązane z działaniami Erasmus Mundus i „Jean Monnet”;
- AB. mając na uwadze, że Erasmus+ jest nie tylko programem mobilności, ale również potężnym narzędziem dzielenia się wiedzą, promowania współpracy akademickiej, wspierania indywidualnego rozwoju, budowania silnych i trwałych powiązań oraz wspierania zrozumienia między ludźmi z różnych środowisk kulturowych, instytucjami i ich członkami, a także szerokim gronem zainteresowanych podmiotów oraz ich organizacji i sieci, przez co przyczynia się do rozwoju polityki i praktyk;
- AC. mając na uwadze, że do czasu referendum w sprawie brexitu Zjednoczone Królestwo było jednym z najpopularniejszych miejsc dla uczestników programu Erasmus+;
- AD. mając na uwadze, że państwa niebędące członkami UE mogą przystąpić do programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności jako państwa stowarzyszone;
- AE. mając na uwadze, że pobrexitową rezerwę dostosowawczą⁽¹²⁾ ustanowiono w celu zapewnienia wsparcia w przeciwdziałaniu skutkom wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE odczuwanym w państwach członkowskich, regionach i sektorach, a tym samym w celu łagodzenia ich negatywnego wpływu na spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną; mając na uwadze, że przeniesienie udziałów kwot z UE do Zjednoczonego Królestwa w okresie przejściowym uzgodnionym w umowie o handlu i współpracy będzie miało poważne negatywne skutki gospodarcze dla rybaków z UE;
- AF. mając na uwadze, że pełne wdrożenie postanowień umowy o wystąpieniu we wszystkich obszarach, takich jak handel towarami i usługami, handel cyfrowy, własność intelektualna, zamówienia publiczne, lotnictwo i transport drogowy, energia, rybołówstwo, koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego, egzekwowanie prawa i współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, współpraca tematyczna i uczestnictwo w programach UE, są warunkiem wstępnym maksymalizacji korzystnego wpływu na obu partnerów współpracy;
- AG. mając na uwadze, że w umowie o handlu i współpracy stwierdzono, że wspólnym celem Zjednoczonego Królestwa i UE jest osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony konsumentów i muszą one współpracować, by ten cel osiągnąć;
- AH. mając na uwadze, że większość wysiłków na rzecz współpracy w ramach umowy o handlu i współpracy została częściowo lub całkowicie zawieszona w oczekiwaniu na rozwiązanie dotyczące wdrożenia umowy o wystąpieniu, zwłaszcza w odniesieniu do dostępu do danych celnych w czasie rzeczywistym; mając na uwadze, że obszary współpracy ustanowione w umowie o handlu i współpracy mogą być przedmiotem ponownej uwagi w następstwie sfinalizowania ram windsorskich w marcu 2023 r.;
- AI. mając na uwadze, że w rezultacie współpraca między organami nadzoru rynku oraz organami celnymi UE i Zjednoczonego Królestwa w zakresie bezpieczeństwa produktów była niewielka lub nie miała miejsca, mimo bezwzględnie wiążących zobowiązań wynikających z rozdziału umowy o handlu i współpracy dotyczącego barier technicznych w handlu; mając na uwadze, że organy Zjednoczonego Królestwa nie mają dostępu do unijnego systemu „Safety Gate”, a UE nie ma dostępu do nowej bazy danych Zjednoczonego Królestwa dotyczącej bezpieczeństwa produktów;
- AJ. mając na uwadze, że Urząd ds. Konkurencji i Rynków Zjednoczonego Królestwa nie jest już częścią unijnej sieci współpracy w zakresie ochrony konsumenta; mając na uwadze, że ścisła współpraca między organami i wymiana informacji między nimi mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia właściwego egzekwowania praw konsumentów i w związku z tym należy do tego zachęcać;
- AK. mając na uwadze, że od 2021 r. cały wywóz ze Zjednoczonego Królestwa do UE podlega procedurom i kontrolom celnym; mając na uwadze, że od czasu opuszczenia UE Zjednoczone Królestwo czterokrotnie opóźniło kontrole przywozu z UE;
- AL. mając na uwadze, że krajowe organy celne UE wyraziły obawy zarówno co do poprawności oświadczeń własnych podmiotów o pochodzeniu, jak i odpowiedzi udzielonych przez organy celne Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do weryfikacji pochodzenia; mając na uwadze, że Specjalny Komitet Handlowy ds. Współpracy Celnej i Reguł Pochodzenia wydał nowe wytyczne w celu wsparcia państw członkowskich;
- AM. mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy zawiera rozdział poświęcony małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP), w którym uznaje się potrzebę zapewnienia otwartego i bezpiecznego rynku dla przedsiębiorstw, w tym MŚP, oraz ma na celu uwzględnienie ich potrzeb w procesie wdrażania, tak aby mogły one czerpać korzyści z umowy;

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z 6 października 2021 r. ustanawiające pobrexitową rezerwę dostosowawczą (Dz.U. L 357 z 8.10.2021, s. 1).

- AN. mając na uwadze, że automatyczne uznawanie kwalifikacji zawodowych, np. prawników, księgowych i aktuariuszy nie ma już zastosowania; mając na uwadze, że zamiast tego w umowie określono ramy współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem w zakresie uznawania kwalifikacji zawodowych, obejmujące ustanowienie dialogu w celu wymiany informacji na temat procedur uznawania i opracowania wytycznych dotyczących oceny kwalifikacji; zwraca uwagę na szczególne trudności, jakie stwarza to na wyspie Irlandii;
- AO. mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy stanowi, że usługodawcy lub inwestorzy z UE w Zjednoczonym Królestwie nie mogą być traktowani mniej korzystnie niż podmioty ze Zjednoczonego Królestwa i odwrotnie; mając na uwadze, że zasada niedyskryminacji ma zastosowanie do szerokiego zakresu działań związanych z działalnością gospodarczą, w tym świadczenia usług, zakładania przedsiębiorstw i ochrony praw własności intelektualnej;
- AP. mając na uwadze, że w ramach umowy o handlu i współpracy utrzymano możliwość tymczasowego oddelegowania wysoko wykwalifikowanych pracowników i krótkoterminowych podróży służbowych między UE a Zjednoczonym Królestwem; mając na uwadze, że umożliwia to tymczasowe transgraniczne świadczenie usług przez specjalistów w pewnych okolicznościach, takich jak udział w krótkoterminowych projektach lub pracach konsultingowych; mając na uwadze, że specjaliści wciąż muszą przestrzegać odpowiednich przepisów w kraju, w którym świadczą usługi;
- AQ. mając na uwadze, że rynki zamówień publicznych w Zjednoczonym Królestwie pozostają otwarte dla oferentów z UE i odwrotnie na równych zasadach; mając na uwadze, że obie strony muszą zadbać o to, aby procedury udzielania zamówień były sprawiedliwe, przejrzyste i otwarte na konkurencję; mając na uwadze, że Zjednoczone Królestwo i UE zgodziły się również utrzymać swoje istniejące zobowiązania w zakresie zamówień publicznych w ramach Porozumienia w sprawie zamówień rządowych Światowej Organizacji Handlu, co dodatkowo otwiera ich rynki zamówień publicznych dla przedsiębiorstw z innych krajów;
- AR. mając na uwadze, że UE i Zjednoczone Królestwo są obecnie zobowiązane do utrzymania współpracy regulacyjnej i nadzorczej w dziedzinie usług finansowych; mając na uwadze, że to podejście oparte na współpracy powinno stanowić podstawę długoterminowych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem; mając na uwadze, że 17 maja 2023 r. Komisja przyjęła projekt protokołu ustaleń między Zjednoczonym Królestwem a UE ustanawiający ramy współpracy regulacyjnej w dziedzinie usług finansowych, który został opublikowany i zatwierdzony przez Radę i podpisany przez Komisję w imieniu UE;
- AS. mając na uwadze, że protokół ustaleń wyjaśnia, że UE i Zjednoczone Królestwo mają wspólny cel, jakim jest utrzymanie stabilności finansowej, integralności rynku oraz ochrony inwestorów i konsumentów;
- AT. mając na uwadze, że umowa o handlu i współpracy jest jedyną zawartą przez UE umową o wolnym handlu, w której przewidziano zerowe stawki celne i zerowe kontyngenty na wszystkie towary zgodne z odpowiednimi regułami pochodzenia; mając na uwadze, że z danych statystycznych dotyczących handlu za okres od wejścia w życie umowy o handlu i współpracy wynika, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE miało negatywny wpływ na przepływy handlowe między UE a Zjednoczonym Królestwem; mając na uwadze, że handel towarami i usługami między Zjednoczonym Królestwem a UE nadal jest w zastoju; mając na uwadze, że handel UE z innymi partnerami handlowymi wzrósł znacznie bardziej niż handel ze Zjednoczonym Królestwem w porównywalnym okresie;
- AU. mając na uwadze, że w celu dalszego wdrażania umowy o handlu i współpracy należy skierować szczególne wysiłki w zakresie monitorowania na ewentualne rozbieżności regulacyjne, które z czasem będą się nasilać; mając na uwadze, że kompleksowa współpraca regulacyjna między stronami ma zasadnicze znaczenie; mając na uwadze pozytywny sygnał, jakim jest to, że w 2022 r. od zainteresowanych stron nie otrzymano żadnych oficjalnych skarg dotyczących wdrażania umowy o handlu i współpracy za pośrednictwem narzędzia internetowego Komisji; mając na uwadze, że instytucje europejskie nadal regularnie współpracują z zainteresowanymi stronami w celu omówienia praktycznych aspektów wdrażania umowy o handlu i współpracy;
- AV. mając na uwadze, że jeśli chodzi o wewnętrzny proces wdrażania umowy o handlu i współpracy w UE, prawodawcy UE uzupełnili niezbędne ramy regulacyjne, przyjmując rozporządzenie (UE) 2023/657 z dnia 15 marca 2023 r. ustanawiające przepisy dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie wdrażania i egzekwowania postanowień umowy o wystąpieniu i umowy o handlu i współpracy;

Główne wnioski

1. przypomina, że zawarcie umowy o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem ogranicza negatywne skutki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE i wprowadza ramy współpracy, które powinny stanowić podstawę silnego i konstruktywnego przyszłego partnerstwa, co pozwala uniknąć najbardziej destrukcyjnych elementów scenariusza braku porozumienia i zagwarantować pewność prawa obywatelom i przedsiębiorstwom;

2. podkreśla, że umowa o handlu i współpracy jest jedną z najambitniejszych i najbardziej kompleksowych umów handlowych, jakie UE zawarła z państwem trzecim; podkreśla jednak, że nie zastępuje ona i nie może zastępować członkostwa w UE i związanego z nim dostępu do jednolitego rynku i unii celnej;

3. podkreśla znaczenie oceny i rozwiązywania potencjalnych problemów ze stosowaniem umowy o wystąpieniu oraz umowy o handlu i współpracy na jak najwcześniejszym etapie, aby uniknąć dalszych opóźnień w ich stosowaniu;

4. z zadowoleniem przyjmuje ramy windsorskie i podkreśla szczególną sytuację Irlandii Północnej wynikającą z jej wyjątkowego położenia, które daje jej dostęp do rynku wewnętrznego zarówno UE, jak i Zjednoczonego Królestwa; wzywa do szybkiego wdrożenia ram windsorskich w celu zapewnienia przedsiębiorstwom i mieszkańcom Irlandii Północnej długoterminowej pewności i przewidywalności, ochrony gospodarki całej wyspy, zabezpieczenia porozumienia wielkopiętkowego we wszystkich jego wymiarach, zapewnienia sprawnej wymiany handlowej i współpracy, a także zagwarantowania integralności jednolitego rynku i unii celnej oraz zapewnienia sprawnego wdrożenia umowy o wystąpieniu i umowy o handlu i współpracy;

5. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie przez rząd brytyjski, że zamierza zawiesić prace nad projektem ustawy o protokole dotyczącym Irlandii Północnej i dopuścić do jego wygaśnięcia; zachęca rząd brytyjski, aby uwzględnił szczególną sytuację Irlandii Północnej przy proponowaniu nowych przepisów ustawowych lub wykonawczych;

6. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ramy windsorskie ustanawiają nowe zasady wymiany danych celnych w celu umożliwienia dostępu do nich w czasie rzeczywistym; przyjmuje do wiadomości zalecenie Wspólnego Komitetu UE-Zjednoczone Królestwo z 24 marca 2023 r. w sprawie egzekwowania przepisów i nadzoru rynku ⁽¹³⁾; podkreśla potrzebę skutecznych mechanizmów zapewniających zgodność z wymogami regulacyjnymi, aby zapewnić pewność prawa zarówno przedsiębiorstwom, zwłaszcza MŚP, jak i obywatelom, zwiększyć ochronę konsumentów i zagwarantować równe warunki działania; proponuje utworzenie w Belfaście punktu kompleksowej obsługi, w którym obywatele i przedsiębiorstwa mogłyby otrzymać pomoc potrzebną do radzenia sobie z nowymi ustaleniami zawartymi w ramach windsorskich;

7. z zadowoleniem przyjmuje pozytywne inicjatywy zawarte w ramach windsorskich, takie jak wniosek w sprawie leków mający na celu zapewnienie osobom mieszkającym w Irlandii Północnej dostępu do wszystkich leków w tym samym czasie i na takich samych warunkach jak ludność Wielkiej Brytanii oraz wnioski w sprawie środków sanitarnych i fitosanitarnych, przypominając jednocześnie, że transport zwierząt powinien odbywać się z poszanowaniem dobrostanu zwierząt; wzywa Komisję, aby monitorowała właściwe wdrożenie umów, chroniła integralność jednolitego rynku i zapobiegała nielegalnej dystrybucji na jednolitym rynku UE leków, środków sanitarnych i fitosanitarnych oraz produktów rolnych wprowadzanych do obrotu w Irlandii Północnej oraz zagwarantowała, że produkty te pozostaną w Irlandii Północnej; apeluje do Komisji, aby monitorowała uznawanie podejścia „Jedno zdrowie” za zintegrowane i jednolite podejście mające na celu trwałą równowagę i optymalizację zdrowia ludzi, zwierząt i ekosystemów;

8. podkreśla, że UE szybko podjęła działania, aby wdrożyć ramy windsorskie, i że obecnie oczekuje od Zjednoczonego Królestwa szybkiego wdrożenia dotyczących go postanowień; uważa, że istotne jest, aby obie strony w pełni przestrzegały umowy o wystąpieniu, protokołu i ram windsorskich, aby ułatwić dostęp Zjednoczonego Królestwa do jednolitego rynku UE w ramach umowy o handlu i współpracy, a jednocześnie zachować integralność jednolitego rynku i unii celnej oraz wspierać uczciwą konkurencję i zapewnić pewność prawa przedsiębiorstwom z UE w kontaktach handlowych ze Zjednoczonym Królestwem;

9. jest głęboko zaniepokojony ustawą o zachowanym prawie UE, której przyjęcie powoduje niepewność dla przedsiębiorstw i zainteresowanych stron po obu stronach kanału La Manche i może pozbawić pracowników w Zjednoczonym Królestwie ich istniejących praw wynikających z prawa UE; podkreśla potrzebę starannego przeanalizowania wpływu tej ustawy i wdrożenia środków mających na celu złagodzenie negatywnych skutków; jest również głęboko zaniepokojony przyjęciem ustawy o strajkach (minimalnych gwarantowanych poziomach usług), która może ograniczyć podstawowe prawo pracowników do odstąpienia od pracy;

⁽¹³⁾ Zalecenie nr 1/2023 Wspólnego Komitetu ustanowionego Umową o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie nadzoru rynku i egzekwowania przepisów (Dz.U. L 102 z 17.4.2023, s. 84).

10. podkreśla, że w art. 524 umowy o handlu i współpracy jest mowa o tym, że współpraca opiera się na długotrwałym poszanowaniu przez strony i państwa członkowskie zasad demokracji, na praworządności, ochronie praw podstawowych i wolności osób fizycznych, w tym na zasadach określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka i w europejskiej konwencji praw człowieka, oraz na znaczeniu skutecznego włączenia do prawa krajowego praw i wolności gwarantowanych w tej konwencji; jest zatem głęboko zaniepokojony ustawą o nielegalnej migracji zatwierdzoną przez parlament Zjednoczonego Królestwa 26 kwietnia 2023 r., której przyjęcie mogłoby być potencjalnie sprzeczne z europejską konwencją praw człowieka, co spowodowałoby wyraźne rozbieżności między obiema stronami i mogłoby doprowadzić do zakończenia współpracy w zakresie egzekwowania prawa między Zjednoczonym Królestwem a UE w ramach umowy o handlu i współpracy;

11. cieszy się ze stałego zaangażowania rządu Zjednoczonego Królestwa w program PEACE, który odgrywa kluczową rolę we współpracy między Irlandią Północną a regionami przygranicznymi Irlandii; zwraca uwagę, że w lipcu 2022 r. Komisja formalnie przyjęła program PEACE PLUS na lata 2021–2027;

Ramy instytucjonalne

12. z zadowoleniem przyjmuje pełne uruchomienie ram instytucjonalnych umowy o handlu i współpracy w 2022 r. oraz dobre funkcjonowanie wspólnych organów ustanowionych na mocy umowy; podkreśla znaczenie struktur instytucjonalnych w sprawnym wdrażaniu umowy o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem oraz apeluje o zagwarantowanie stałej przejrzystości we wdrażaniu umów zawartych między obiema stronami; podkreśla, że aby zapewnić pełne wdrożenie umowy o handlu i współpracy, należy stosować i wykorzystywać jak najefektywniej wszystkie odpowiednie instrumenty prawne, w tym dotyczące dostępu do rynku, a także wszystkie środki wyrównawcze i zaradcze oraz mechanizmy rozstrzygania sporów przewidziane w umowie o handlu i współpracy; wzywa Komisję i Radę do dopilnowania, aby wszystkie decyzje podejmowane na mocy umowy o handlu i współpracy respektowały prerogatywy poszczególnych instytucji i były podejmowane zgodnie z odpowiednim procesem legislacyjnym;

13. ubolewa, że nie zwołano jeszcze posiedzeń sektorowych grup roboczych w ramach Specjalnego Komitetu Handlowego ds. Barrier Technicznych w Handlu;

14. z zadowoleniem przyjmuje szybkie utworzenie Zgromadzenia Parlamentarnego Partnerstwa UE–Zjednoczone Królestwo i zauważa, że w 2022 i 2023 r. odbyły się już trzy posiedzenia, a jedno kolejne zaplanowano na dalszą część 2023 r.; uważa, że Zgromadzenie Parlamentarne Partnerstwa zapewnia dobre ramy współpracy parlamentarnej i otwartej wymiany poglądów między parlamentarzystami na tematy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz dla parlamentarnej kontroli procesu decyzyjnego w kontekście wdrażania umowy o handlu i współpracy; wzywa Zgromadzenie Parlamentarne Partnerstwa do zapewnienia zwiększonej kontroli wdrażania umowy o handlu i współpracy oraz ram wiodorskich; wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na Irlandię Północną ze względu na jej specjalną sytuację; wzywa do większego zaangażowania zdecentralizowanych terytoriów Irlandii Północnej, Szkocji i Walii w Zgromadzeniu Parlamentarnym Partnerstwa UE–Zjednoczone Królestwo;

15. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie wewnętrznej grupy doradczej UE zgodnie z art. 13 umowy o handlu i współpracy, składającej się z 24 przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego i sześciu przedstawicieli Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego; zauważa, że pierwsze posiedzenie wewnętrznej grupy doradczej UE i wewnętrznej grupy doradczej Zjednoczonego Królestwa odbyło się 3 października 2022 r.; przypomina, że wzmocnienie współpracy celnej między stronami okazało się bardzo ważną kwestią na tych posiedzeniach; zauważa, że wewnętrzna grupa doradcza UE opublikowała sprawozdanie z monitorowania problemów dotyczących wdrażania umowy o handlu i współpracy; z zadowoleniem przyjmuje wspólne oświadczenie wydane po tym posiedzeniu; podkreśla potrzebę istnienia wyważonych i reprezentatywnych wewnętrznych grup doradczych, w tym proporcjonalnej reprezentacji organizacji pracodawców i związków zawodowych oraz reprezentacji geograficznej wszystkich części Zjednoczonego Królestwa;

16. podkreśla znaczenie ścisłego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego we wdrażanie umowy o handlu i współpracy; zauważa, że pierwsze posiedzenie Forum Społeczeństwa Obywatelskiego odbyło się 4 października 2022 r. i zgromadziło przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego z UE i Zjednoczonego Królestwa zgodnie z art. 14 umowy o handlu i współpracy; zauważa, że wśród przedstawicieli UE znalazły się organizacje pracodawców i pracowników, a także naukowcy i organizacje pozarządowe;

17. podkreśla znaczenie silnego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego UE i Zjednoczonego Królestwa, w tym władz regionalnych i lokalnych, organizacji pracodawców i związków zawodowych, a także organizacji pozarządowych, we wdrażanie umowy o handlu i współpracy zgodnie z jej art. 13 i 14; wzywa do aktywnego zaangażowania przedstawicieli sektora rybołówstwa, władz regionalnych, społeczności nadbrzeżnych i innych zainteresowanych stron w monitorowanie i wdrażanie umowy o handlu i współpracy; wzywa Komisję, aby wsparła utworzenie w tym celu wewnętrznej grupy doradczej ds. rybołówstwa, bez uszczerbku dla istniejących komitetów doradczych; zauważa z ubolewaniem, że wśród brytyjskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego wybranych do udziału w Forum Społeczeństwa Obywatelskiego o handlu i współpracy nie ma organizacji bezpośrednio reprezentujących młodych ludzi;

18. potwierdza zobowiązanie Parlamentu do ścisłego monitorowania wdrażania umowy o handlu i współpracy; w ścisłej współpracy z wewnętrzną grupą doradczą UE; przypomina, że Komisja powinna w pełni i natychmiast przekazywać Parlamentowi informacje dotyczące wdrażania umowy o handlu i współpracy, aby zapewnić odpowiednią kontrolę, w stosownych przypadkach z zachowaniem poufności i z uwzględnieniem jej udziału we Wspólnym Komitecie, Radzie Partnerstwa, specjalnych komitetach handlowych i grupach roboczych; z zadowoleniem przyjmuje stałą dobrą współpracę między Parlamentem a Komisją; domaga się udziału Parlamentu we wszelkich przyszłych procedurach przeglądu umów;

19. przypomina, że Gibraltar nie został objęty terytorialnym zakresem umowy o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem oraz że odrębne umowy w sprawie Gibraltarów między UE a Zjednoczonym Królestwem wymagają uprzedniej zgody Królestwa Hiszpanii;

Handel

20. przypomina, że umowa o handlu i współpracy stanowi kompleksową i ambitną podstawę stosunków między stronami, w szczególności handlu między UE a Zjednoczonym Królestwem, przy jednoczesnym zapewnieniu równych warunków uczciwej konkurencji i zrównoważonego rozwoju; przypomina, że umowa o handlu i współpracy jest wyjątkową umową o wolnym handlu w historii UE, ponieważ koncentruje się na ograniczaniu rozbieżności, a nie na promowaniu konwergencji między partnerami handlowymi; przypomina, że umowa o handlu i współpracy jest wyjątkowa również dlatego, że przewidziano w niej zerowe stawki celne i zerowe kontyngenty w ramach handlu między UE a Zjednoczonym Królestwem;

21. odnotowuje, że nawet przy tych bezprecedensowych ustaleniach handlowych z państwem trzecim przepływy handlowe między UE a Zjednoczonym Królestwem w latach 2016–2022 były znacznie słabsze w przypadku towarów i mniej dynamiczne w przypadku usług niż handel UE z innymi partnerami międzynarodowymi, w związku z czym wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE miało, zgodnie z oczekiwaniami, negatywny wpływ na przepływy handlowe między UE a Zjednoczonym Królestwem ze względu na wystąpienie istotnych barier pozataryfowych skutkujących dodatkowymi kosztami po obu stronach; przypomina, że wynik ten jest tylko jedną z negatywnych konsekwencji wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE i jest bezpośrednim skutkiem rodzaju brexitu wybranego przez rząd Zjednoczonego Królestwa;

22. przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji, że w ujęciu ogólnym ustalenia dotyczące handlu towarami i usługami zawarte w umowie o handlu i współpracy funkcjonują dobrze, chociaż nadal występują pewne trudności związane z wdrażaniem, takie jak system sponsorowania wjazdu i czasowego pobytu osób fizycznych w celach służbowych oraz weryfikacja pochodzenia w celu stosowania preferencyjnego traktowania taryfowego;

23. przyjmuje do wiadomości, że logiczną konsekwencją wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, w szczególności zakończenia swobody przemieszczania się, jest ograniczenie w UE możliwości dla gospodarki Zjednoczonego Królestwa opartej w dużej mierze na usługach;

24. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rada Partnerstwa rozpoczęła indywidualne prace nad uznawaniem kwalifikacji zawodowych, ponieważ przepisy te mogą ułatwić przepływ specjalistów w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

25. wzywa Komisję, by oceniła poziom ochrony oznaczeń geograficznych UE w Zjednoczonym Królestwie, i podtrzymuje swój apel do obu stron o uruchomienie klauzuli rendez-vous w sprawie przyszłej ochrony oznaczeń geograficznych zarejestrowanych po 2021 r.;

26. podtrzymuje, że umowa o handlu i współpracy jest delikatnym wynikiem długich i trudnych negocjacji i że w związku z tym powinna zostać w pełni wdrożona w dobrej wierze, na równi z umową o wystąpieniu, a w szczególności Protokołem w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej oraz niedawnych ram windsorskich, z korzyścią dla obu stron; wzywa obie strony do pełnego wykorzystania ogromnego potencjału umowy o handlu i współpracy w celu ułatwienia handlu między UE a Zjednoczonym Królestwem w jak największym stopniu, przy jednoczesnym uwzględnieniu faktu, że korzyści wynikające z członkostwa pod względem dostępu do jednolitego rynku UE i unii celnej, a także udziału w innych wspólnych i towarzyszących strategiach politycznych, nie mogą w żadnym wypadku być powielane za pośrednictwem umowy o wolnym handlu;

27. zgadza się z Komisją, że przepisy horyzontalne i przepisy dotyczące poszczególnych produktów zawarte w umowie o handlu i współpracy są zadowalające i że nie należy zmieniać przepisów dotyczących poszczególnych produktów poza dostosowaniami technicznymi, ponieważ przepisy te zapewniają sprawiedliwą równowagę i przyczyniają się jednocześnie do realizacji nadrzędnego celu Unii, jakim jest osiągnięcie strategicznej autonomii w kluczowych sektorach; wzywa jednak do znalezienia rozsądnych rozwiązań w odniesieniu do przyszłych zmian w regułach pochodzenia dotyczących pojazdów elektrycznych, biorąc pod uwagę trudności, jakie napotykają producenci unijni w pozyskiwaniu części, w szczególności baterii, z UE; zwraca uwagę, że wszelkie wyjątki groziłyby przeniesieniem inwestycji z UE i powinny być oceniane w świetle europejskiej strategii bezpieczeństwa gospodarczego; zachęca Zjednoczone Królestwo do rozważenia ponownego przystąpienia do Regionalnej konwencji w sprawie paneurośroziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia; wzywa Zjednoczone Królestwo i UE, jako partnerów o zbieżnych poglądach, do zbadania nowych możliwości współpracy w zakresie dostaw surowców, rozwoju technologii neutralnych emisyjnie i powstających technologii, uprzywilejowanych korytarzy i innych kwestii związanych z handlem światowym, zarówno w stosunkach dwustronnych, jak i w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO); wzywa Komisję do zbadania wartości dodanej rozwoju makroregionu UE dla Morza Północnego w celu zachęcenia do ściślejszej współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem w tym względzie;

28. odnotowuje dalsze opóźnienia we wdrażaniu niektórych procedur i kontroli przywózowych Zjednoczonego Królestwa, w szczególności kontroli sanitarnych i fitosanitarnych, w odniesieniu do produktów pochodzących z UE; wzywa rząd Zjednoczonego Królestwa do wyjaśnienia harmonogramu i wymogów w celu uniknięcia dalszej niepewności dla przedsiębiorstw oraz do cyfryzacji i uproszczenia procedur celnych Zjednoczonego Królestwa w możliwym zakresie, aby uniknąć dalszych konfliktów w odniesieniu do handlu między UE a Zjednoczonym Królestwem; zwraca uwagę, że rząd Zjednoczonego Królestwa mógłby ograniczyć bariery w handlu z UE, zobowiązując się dynamicznego dostosowywania we wszystkich kluczowych sektorach na zasadzie dobrowolności; podkreśla, że Zjednoczone Królestwo musi w większym stopniu uznawać unijne przepisy dotyczące produktów oraz oceny zgodności mające zastosowanie do handlu towarami; ponawia swój apel do UE i Zjednoczonego Królestwa o osiągnięcie porozumienia w sprawie dynamicznego dostosowywania środków sanitarnych i fitosanitarnych przez Zjednoczone Królestwo; podkreśla, że współpraca celna między UE a Zjednoczonym Królestwem jest ważna dla wspierania zgodności przepisów i procedur celnych oraz upowszechniania ułatwień w handlu; zauważa, że Zjednoczone Królestwo zdywersyfikowało handel, zwiększając wymianę z krajami spoza UE, i zwraca uwagę na znaczenie zwiększenia inwestycji w bezpośrednie usługi promowe w celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego dla transportu drogowego;

29. wzywa Komisję do zapewnienia ścisłej współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem w dziedzinie cel, w tym poprzez skuteczną wymianę informacji, konstruktywny dialog i skuteczne metody współpracy między administracjami celnymi, w celu uproszczenia procedur odprawy celnej i zminimalizowania kosztów administracyjnych i finansowych dla wszystkich zainteresowanych stron; wzywa ponadto Komisję, aby przeprowadzała regularne przeglądy i oceny w celu ograniczenia nieuzasadnionych barier regulacyjnych i administracyjnych, oraz zagwarantowała, że ustanowione mechanizmy współpracy pozostaną skuteczne i dostosowane do przyszłych wyzwań;

30. podkreśla, że pełne wdrożenie kontroli granicznych w ramach modelu operacyjnego kontroli granicznych Zjednoczonego Królestwa spowoduje dodatkowe koszty i mniejszą elastyczność dla eksporterów z UE oraz dalsze zakłócenia w łańcuchu wartości, w szczególności w odniesieniu do łatwo psujących się produktów, a także że pilnie potrzebne są skuteczne rozwiązania cyfrowe; uważa, że pozytywnym sygnałem jest fakt, że Zjednoczone Królestwo ma podobne podejście jak UE w odniesieniu do kategorii ryzyka oraz wykorzystywania danych i cyfryzacji w celu usprawnienia tego procesu;

31. podkreśla, że chociaż tymczasowe rozwiązania zaproponowane przez UE chwilowo poprawiły sytuację, potrzebne są rozwiązania strukturalne, aby Zjednoczone Królestwo uznawało unijne świadectwa cyfrowe;

32. przypomina, że ze względu na odrębny system regulacji sanitarnych i fitosanitarnych dotyczący zdrowia ludzi, roślin i zwierząt po wystąpieniu z jednolitego rynku UE i z unii celnej Zjednoczone Królestwo podlega wszystkim przepisom UE mającym zastosowanie do państw trzecich, które nie dostosowują dynamicznie przepisów do przepisów UE; zauważa, że postanowienia dotyczące środków sanitarnych i fitosanitarnych są w dużej mierze zgodne z przepisami WTO w tych obszarach; odnotowuje fakt, że po brexicie UE i Zjednoczone Królestwo pozostają ważnymi partnerami handlowymi w zakresie produktów rolno-spożywczych oraz że od stycznia do października 2022 r. wywóz z UE do Zjednoczonego Królestwa osiągnął 39,5 mld EU, co stanowi wzrost o 15 % w porównaniu z 2021 r., podczas gdy Zjednoczone Królestwo było trzecim najważniejszym partnerem UE pod względem przywozu produktów rolno-spożywczych⁽¹⁴⁾; wzywa Specjalny Komitet Handlowy ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych, aby pilnie kontynuował prace nad opracowaniem certyfikatu cyfrowego, który zapewni zgodne i skuteczne rozwiązanie zgodne ze wspólnymi wysokimi normami bezpieczeństwa, w szczególności w związku ze zbliżającym się wprowadzeniem modelu operacyjnego kontroli granicznych Zjednoczonego Królestwa, oraz aby ustanowił skuteczne powiązania między unijnym systemem wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach a brytyjskim systemem ostrzegania o bezpieczeństwie żywności w celu zapewnienia kompleksowej ochrony w UE, Zjednoczonym Królestwie i poza nią; zwraca uwagę na wyzwania związane ze spójnym stosowaniem przepisów dotyczących transportu składników, które są produkowane w Zjednoczonym Królestwie i których potrzebują producenci unijni; wzywa rząd Zjednoczonego Królestwa do przyspieszenia przejścia na system cyfrowy i poparcia porozumienia w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych, ponieważ tego rodzaju dostosowanie zmniejszyłoby obciążenie administracyjne i finansowe po obu stronach i ułatwiłoby handel produktami rolno-spożywczymi między UE a Zjednoczonym Królestwem, w tym między Wielką Brytanią a Irlandią Północną;

33. przypomina rozdział umowy o handlu i współpracy dotyczący handlu cyfrowego, w którym to rozdziale zawarto wyraźny zakaz nakładania wymogów dotyczących lokalizacji danych lub obowiązkowego ujawniania kodu źródłowego, przy jednoczesnym zachowaniu prawa UE do przyjmowania przepisów dotyczących wymogów w zakresie ochrony danych osobowych; podkreśla znaczenie dwóch decyzji stwierdzających odpowiedni stopień ochrony danych osobowych, wydanych przez UE 28 czerwca 2021 r. w odniesieniu do systemu ochrony danych osobowych Zjednoczonego Królestwa; decyzje te umożliwiają ciągłą wymianę danych osobowych między podmiotami z UE i Zjednoczonego Królestwa; zauważa projekt ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych, który został przedłożony przez rząd Zjednoczonego Królestwa w lipcu 2022 r.; przypomina, że jakkolwiek brak uznania adekwatności między UE a Zjednoczonym Królestwem stanowiłby poważne wyzwanie dla przedsiębiorstw w UE i Zjednoczonym Królestwie; z zadowoleniem przyjmuje współpracę regulacyjną w zakresie przekazywania danych nieosobowych i nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji;

34. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie przez rząd Zjednoczonego Królestwa w listopadzie 2022 r., że termin wdrożenia oznakowania zgodności Zjednoczonego Królestwa (UK Conformity Assessment, UKCA) dla produktów wprowadzanych do obrotu w Wielkiej Brytanii zostanie przedłużony; z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie przez rząd Zjednoczonego Królestwa, że unijny symbol bezpieczeństwa produktów będzie uznawany przez czas nieokreślony w 18 obszarach;

35. przypomina, że umowa o handlu i współpracy zawiera rozdział poświęcony potrzebom i interesom mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP); przyznaje, że obciążenia administracyjne związane z dostosowaniem się do nowego systemu handlu w ramach umowy o handlu i współpracy miały szczególnie duży wpływ na te przedsiębiorstwa, które dysponują mniejszymi zasobami, aby dostosować się do nowych ustaleń handlowych;

36. podkreśla znaczenie bieżących prac Komitetu Partnerstwa Handlowego oraz specjalnych komitetów i specjalnych komitetów handlowych i pochwała te prace, a także wzywa strony do pełnego wykorzystania ich potencjału jako dwustronnych organów ustanowionych na mocy umowy o handlu i współpracy, które mogą omawiać kwestie o wzajemnym znaczeniu strategicznym i bezpośrednio zajmować się wszystkimi kwestiami związanymi z wdrażaniem oraz wymieniać informacje i wiedzę fachową; zwraca się do Komisji o kontynuowanie dobrej praktyki polegającej na pełnym i natychmiastowym informowaniu Parlamentu Europejskiego o bieżących pracach i rozwoju sytuacji w tych komitetach;

37. podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem, co pozwoli utrzymać aktualny, sprawiedliwy i uregulowany przepisami międzynarodowy porządek handlowy; apeluje w tym względzie o dodatkowe wspólne wysiłki na rzecz inkluzywnej i kompleksowej reformy WTO w odpowiedzi na obecne i przyszłe wyzwania w głęboko powiązanym świecie, z myślą o aktywnym przeciwdziałaniu nowym zagrożeniom związanym z podziałami w globalnym porządku politycznym i gospodarczym poprzez wspólne podjęcie zobowiązań do działań na rzecz wdrożenia Agendy 2030 ONZ i 17 celów zrównoważonego rozwoju;

⁽¹⁴⁾ „Monitoring EU agri-food trade” [Kontrolowanie handlu produktami rolno-spożywczymi w UE], Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Bruksela, 2022.

38. uznaje potrzebę dalszych postępów, by zapewnić dostępność leków weterynaryjnych w Irlandii Północnej oraz utrzymać dobrostan zwierząt i bezpieczeństwo żywnościowe;

39. przypomina o trwających pracach legislacyjnych nad przeglądem prawodawstwa farmaceutycznego, którego celem będzie również zmniejszenie historycznej zależności rynków na Cyprze, w Irlandii i na Malcie od dostaw leków ze Zjednoczonego Królestwa lub tranzytu przez jego terytorium; podkreśla, że należy zagwarantować dostępność, przystępność cenową i bezpieczeństwo dostaw leków oraz strategiczne podejście do produktów farmaceutycznych w środowisku, aby rozwiązać problem zanieczyszczeń farmaceutycznych;

40. z zadowoleniem przyjmuje postanowienia dotyczące współpracy w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego, które umożliwiają stronom i właściwym organom państw członkowskich wymianę stosownych informacji, ale wyraża ubolewanie, że zakres tej współpracy ograniczono do oceny „poważnego” zagrożenia dla zdrowia publicznego oraz do koordynacji środków, które mogłyby być niezbędne do ochrony zdrowia publicznego; podkreśla, że pandemia COVID-19 wzmocniła potrzebę zacieśnienia współpracy w dziedzinie zdrowia, a także prowadzenia uporządkowanej i regularnej dwustronnej komunikacji między organami i zainteresowanymi stronami w celu skuteczniejszego reagowania na sytuacje kryzysowe.

41. zwraca uwagę, że przyszłe zmiany w przepisach dotyczących etykietowania w UE będą stanowić szczególne wyzwanie dla przedsiębiorstw stosujących te same opakowania zarówno na rynkach UE, jak i na rynku Zjednoczonego Królestwa;

42. wzywa Komisję, by przygotowała tabelę porównującą kontyngenty taryfowe, cła i bariery pozataryfowe dla różnych kategorii produktów w handlu między UE a Zjednoczonym Królestwem oraz w handlu UE z innymi partnerami;

43. podkreśla znaczenie art. 96 umowy o handlu i współpracy dotyczącego współpracy w zakresie nadzoru rynku oraz bezpieczeństwa i zgodności produktów nieżywnościowych; wzywa zatem Komisję do jego bezzwłocznego wdrożenia; apeluje o opracowanie wspólnych inicjatyw i projektów, a także o ustanowienie specjalnych sposobów komunikacji i koordynacji między UE a Zjednoczonym Królestwem, aby ułatwić wymianę informacji, najlepszych praktyk i wiedzy technicznej w dziedzinie nadzoru rynku i bezpieczeństwa produktów; podkreśla potrzebę regularnego monitorowania, oceny i składania sprawozdań z postępów we współpracy, o których mowa w art. 96;

44. ponownie podkreśla potrzebę współpracy w zakresie promowania przejrzystych i rozsądnych stawek za usługi roamingu międzynarodowego, aby chronić konsumentów w UE i Zjednoczonym Królestwie.

45. wskazuje, że w stosunkach handlowych między UE a Zjednoczonym Królestwem należy zwrócić szczególną uwagę na cztery sektory gospodarki określone przez Komitet Regionów ⁽¹⁵⁾, które mogą odczuć najdotkliwiej skutki brexitu, a mianowicie sektory pojazdów, maszyn elektrycznych, produktów drzewnych i mebli oraz produktów rolnych;

Równe warunki działania

46. wzywa rząd Zjednoczonego Królestwa i Parlament do uznania komplikacji, które wynikałyby z wszelkich niepotrzebnych systematycznych rozbieżności regulacyjnych, w szczególności w przypadku ochrony zatrudnienia i praw społecznych, środowiska, danych osobowych, pomocy państwa, handlu cyfrowego i opodatkowania, co mogłoby tylko stworzyć dodatkowe problemy w odniesieniu do zobowiązań dotyczących równych warunków działania w umowie o handlu i współpracy, a także dla przedsiębiorstw z UE i Zjednoczonego Królestwa oraz handlu między UE a Zjednoczonym Królestwem;

47. wzywa Komisję do pełnego i bezzwłocznego informowania Parlamentu Europejskiego o wszystkich komplikacjach, które mogą naruszyć równe warunki działania i uczciwą konkurencję dla przedsiębiorstw i pracowników w UE;

⁽¹⁵⁾ Europejski Komitet Regionów „New trade and economic relations between EU-UK: the impact on regions and cities” [Nowe stosunki handlowe i gospodarcze między UE a Zjednoczonym Królestwem: wpływ na regiony i miasta] z 2022 r.

48. z zadowoleniem przyjmuje zmianę ustawy o zachowanym prawie UE (uchylenie i reforma), w której zastąpiono poprzednią klauzulę wygaśnięcia wraz z harmonogramem aktów prawnych do uchylecia pod koniec 2023 r.; zauważa, że przyjęcie tej ustawy nadal budzi obawy i podkreśla, że Parlament Europejski będzie nadal monitorować odpowiednie zmiany legislacyjne w Zjednoczonym Królestwie; wyraża ubolewanie z powodu przyjęcia projektu ustawy o strajkach (minimalnych gwarantowanych poziomach), która mogłaby podważyć zobowiązania do nieobniżania poziomu ochrony w odniesieniu do norm pracy; podkreśla, że akty te mają poważny wpływ na prawa pracownicze, w szczególności na podstawowe prawo do wolności związkowej i ochrony praw związkowych, a także na prawo do rokowań zbiorowych i działań zbiorowych, w tym prawo do strajku;

49. odnotowuje, że 23 marca 2023 r. w Anglii weszła w życie ustawa o technologii genetycznej (hodowla precyzyjna), która zmienia przepisy dotyczące uwalniania, wprowadzania do obrotu i oceny ryzyka zmodyfikowanych genetycznie i wyhodowanych w hodowli precyzyjnej roślin i zwierząt przez usunięcie ich z ram regulacyjnych dotyczących organizmów zmodyfikowanych genetycznie; jest głęboko zaniepokojony rozbieżnościami regulacyjnymi w tej dziedzinie; podkreśla potrzebę utrzymania rygorystycznych kontroli sanitarnych i fitosanitarnych na granicy UE, wynikających w całości z prawa UE, aby zagwarantować, że niedopuszczone produkty lub produkty bez odpowiedniego oznakowania nie będą mogły być wprowadzane do łańcucha żywnościowego UE; podkreśla ponadto w tym względzie potrzebę zapewnienia równych warunków działania i uczciwej konkurencji dla unijnych producentów i konsumentów;

50. wzywa do zacieśnienia współpracy regulacyjnej między UE a Zjednoczonym Królestwem, aby zagwarantować, że zarówno UE, jak i Zjednoczone Królestwo będą wiedziały o planowanych programach prac ustawodawczych i wszelkich związanych z nimi potencjalnych przyszłych rozbieżnościach legislacyjnych przed ich wdrożeniem, aby zminimalizować prawdopodobne rozbieżności; wzywa do wzmocnienia roli Zgromadzenia Parlamentarnego Partnerstwa UE–Zjednoczone Królestwo w ułatwianiu i monitorowaniu współpracy regulacyjnej;

51. wzywa Komisję do dalszego ścisłego monitorowania rozbieżności regulacyjnych w Zjednoczonym Królestwie, które mogą stwarzać ryzyko niezgodności z umową o handlu i współpracy, zwłaszcza w obszarach istotnych dla równych warunków działania, takich jak kontrola subsydiów, opodatkowanie, normy pracy i normy społeczne, środowisko i klimat; wzywa Komisję do zapewnienia Parlamentowi Europejskiemu i opinii publicznej dostępu do uzyskanych danych przez publikowanie sprawozdań rocznych; zauważa, że taki mechanizm monitorowania jest ważny dla zapewnienia świadomego podejmowania decyzji, wzmocnienia zaufania publicznego i ułatwienia lepszego zrozumienia sytuacji po brexicie; uważa w związku z tym, że aktywne zaangażowanie przedsiębiorstw, MŚP i stowarzyszeń branżowych, związków zawodowych, wewnętrznej grupy doradczej i Forum Społeczeństwa Obywatelskiego wniesie cenny wkład w ten proces; podkreśla, że monitorowanie rozbieżności regulacyjnych i zarządzanie nimi stanowi szczególne wyzwanie w przypadku Irlandii Północnej, oraz podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiednich systemów wczesnego ostrzeżenia;

52. przyjmuje do wiadomości, że nowy system kontroli subsydiów w Zjednoczonym Królestwie, oparty na ustawie o kontroli subsydiów z 2022 r., wszedł w życie w styczniu 2023 r.; wzywa Komisję, aby ściśle monitorowała stosowanie ustawy o kontroli subsydiów z 2022 r.; podziela obawy Komisji dotyczące zapowiedzianych planów wprowadzenia tzw. wolnych portów i zauważa, że rozporządzenie UE w sprawie subsydiów zagranicznych ⁽¹⁶⁾ weszło w życie w lipcu 2023 r.; apeluje o zacieśnienie współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem w sprawie subsydiów zgodnie z art. 366 umowy o handlu i współpracy;

53. zauważa, że umowa o handlu i współpracy wprowadza mechanizm, dzięki któremu każda ze stron może przyjąć odpowiednie środki równoważące w odpowiedzi na niekorzystny istotny wpływ na handel lub inwestycje wynikający z znacznych rozbieżności między stronami; przypomina, że aby umożliwić UE skuteczne i terminowe wykonywanie jej praw w zakresie wdrażania i egzekwowania umowy o wystąpieniu i umowy o handlu i współpracy, Parlament Europejski i Rada przyjęły rozporządzenie w sprawie wdrażania i egzekwowania tych umów; wyraża zadowolenie, że rozporządzenie to zapewni Komisji podstawę prawną do przyjmowania, zmieniania, zawieszania lub uchylania, w stosownych przypadkach, w drodze aktów wykonawczych, szeregu środków przewidzianych w obu umowach; podkreśla, że obie strony są uprawnione do jednostronnego działania w celu ochrony swoich interesów bez wcześniejszego wszczęcia postępowania arbitrażowego, w szczególności w przypadkach, gdy istnieje ryzyko, że subsydlum będzie wywierało znaczący negatywny wpływ na handel lub inwestycje między stronami;

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 z 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny (Dz.U. L 330 z 23.12.2022, s. 1).

Szczegółowe kwestie sektorowe i współpraca tematyczna*Środowisko i klimat*

54. przypomina o ambitnych celach klimatycznych UE zakładających osiągnięcie do 2030 r. redukcji emisji gazów cieplarnianych netto w UE o 55 % w porównaniu z poziomami z 1990 r. oraz zerowej emisji gazów cieplarnianych netto do 2050 r., co zapisano w Europejskim prawie o klimacie⁽¹⁷⁾ i wdrożono w niedawno przyjętym pakiecie „Gotowi na 55”;
55. wzywa Komisję do monitorowania praktycznego wdrażania, ambicji i skuteczności brytyjskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS); wzywa Komisję do uwzględnienia faktu, że istotne różnice między tymi dwoma systemami mogą prowadzić do zakłócenia równych warunków działania i że w związku z tym należy to uwzględnić przy stosowaniu unijnego mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM); wzywa Komisję do zbadania możliwości współpracy dwustronnej, w tym powiązania ETS Zjednoczonego Królestwa z EU ETS bez podważania integralności i skuteczności EU ETS, podobnie jak w przypadku umowy między UE a Konfederacją Szwajcarską w sprawie powiązania ich systemów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
56. przypomina, że w latach 2026–2034 UE będzie stopniowo wprowadzać mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ w odniesieniu do żelaza, stali, cementu, aluminium, nawozów, energii elektrycznej i wodoru oraz emisji pośrednich pod pewnymi warunkami, aby zagwarantować, że przenoszenie produkcji z UE do krajów o mniej ambitnej polityce w zakresie polityki klimatycznej nie podważy unijnych i globalnych wysiłków na rzecz klimatu; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że rząd Zjednoczonego Królestwa rozpoczął badanie dotyczące brytyjskiego mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ w celu zbadania roli, jaką mechanizm ten mógłby odegrać w rozwiązaniu problemu potencjalnej ucieczki emisji i w realizacji celów środowiskowych Zjednoczonego Królestwa, przy jednoczesnym uwzględnieniu szerszych skutków, zagrożeń i możliwości, jakie mogą się pojawić; wzywa Komisję do monitorowania polityki Zjednoczonego Królestwa w zakresie mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ oraz do zbadania możliwości współpracy w celu poprawy równych warunków działania i ochrony klimatu na całym świecie;
57. przypomina, że umowa o handlu i współpracy wymaga, aby strony nie osłabiały poziomów ochrony socjalnej, ochrony pracy lub ochrony środowiska ani nie sprowadzały ich poniżej poziomów obowiązujących na koniec okresu przejściowego w 2020 r. (nieobniżanie poziomu ochrony), i że strona może podjąć odpowiednie środki równoważące w celu kompensacji (niekorzystnego) „istotnego wpływu na handel lub inwestycje” wynikającego ze „znaczących różnic” między stronami; przypomina, że istniejące zobowiązania i ambicje dotyczące zmiany klimatu, w szczególności neutralności klimatycznej do 2050 r., pozostają w mocy w przypadku obu stron;
58. podkreśla, że przed wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z UE Komisja wszczęła wobec Zjednoczonego Królestwa szereg postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w dziedzinie ochrony środowiska, w tym w odniesieniu do jakości powietrza i wody; podkreśla, że rozbieżności w zakresie ochrony środowiska w tych dziedzinach mogą, ze względu na ich transgraniczny charakter, zagrozić jakości powietrza i wody w UE;
59. przyjmuje do wiadomości utworzenie brytyjskiego Urzędu Ochrony Środowiska (OEP) w listopadzie 2021 r. na mocy ustawy o ochronie środowiska z 2021 r.; wzywa Komisję do monitorowania, czy Urząd ten dysponuje wystarczającymi uprawnieniami i zasobami, aby móc skutecznie egzekwować przepisy środowiskowe zgodnie ze zobowiązaniami Zjednoczonego Królestwa wynikającymi z umowy o handlu i współpracy, oraz czy zobowiązania środowiskowe i prawo wtórne Zjednoczonego Królestwa są skutecznie wdrażane i egzekwowane;
60. zauważa, że w grudniu 2022 r. rząd Zjednoczonego Królestwa opublikował pierwszy zestaw prawnie wiążących celów środowiskowych na podstawie ustawy o ochronie środowiska z 2021 r., a w styczniu 2023 r. opublikował plan poprawy stanu środowiska na 2023 r.; wzywa do ścisłego dostosowania celów UE i Zjednoczonego Królestwa w zakresie ochrony klimatu i środowiska zgodnie z najwyższymi ambicjami oraz do przestrzegania równych warunków działania;

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

61. przypomina, że Zjednoczone Królestwo nie jest już częścią Europejskiej Agencji Chemikaliów i nie jest związane ramami regulacyjnymi EOG dotyczącymi chemikaliów (rozporządzenie UE REACH); podkreśla, że nowe ramy regulacyjne Zjednoczonego Królestwa muszą być tak samo solidne i przejrzyste, jak rozporządzenie UE REACH; wzywa Komisję do monitorowania, czy w Zjednoczonym Królestwie doszło do regresji przepisów lub rozbieżności w zakresie zarządzania bezpieczeństwem chemikaliów względem rozporządzenia UE REACH, zwłaszcza w związku ze zbliżającym się przeglądem tego rozporządzenia; apeluje do Komisji, aby współpracowała z władzami Zjednoczonego Królestwa w celu zapewnienia jak najlepszego dostosowania ram regulacyjnych, które powinny służyć zapewnieniu możliwie najwyższych standardów zarządzania bezpieczeństwem chemikaliów w UE i Zjednoczonym Królestwie;
62. wzywa rząd i parlament Zjednoczonego Królestwa do ścisłej współpracy z UE przy osiąganiu celów wyznaczonych na konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu, również w ramach odpowiednich politycznych strategii handlowych;
63. wzywa UE i Zjednoczone Królestwo, by współpracowały przy umacnianiu globalnej ochrony klimatu, wykorzystując ścisłą współpracę nawiązaną w odpowiedzi na wyzwania dla bezpieczeństwa energetycznego wynikające z nielegalnej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie;

Usługi finansowe

64. zwraca uwagę na ograniczony charakter umowy o handlu i współpracy w odniesieniu do usług finansowych; uznaje, że brak ten jest konsekwencją woli Zjednoczonego Królestwa do nieomawiania innych obszarów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w ramach negocjacji dotyczących umowy o handlu i współpracy; z zadowoleniem przyjmuje plany ustanowienia wspólnego forum regulacji finansowych UE i Zjednoczonego Królestwa w celu ułatwienia dialogu i współpracy w kwestiach związanych z usługami finansowymi⁽¹⁸⁾; przypomina, że forum to nie będzie stanowić formalnej części umowy o handlu i współpracy i nie powinno zapewniać takiego samego poziomu dostępu lub współpracy jak kompleksowa umowa dotycząca usług finansowych;
65. zwraca uwagę, że przegląd przyszłych ram regulacyjnych rządu brytyjskiego oraz opublikowana następnie ustawa o usługach i rynkach finansowych⁽¹⁹⁾, w której proponuje się uchylenie, zastąpienie lub zmianę zachowanych przepisów Unii w dziedzinie usług finansowych oraz przekazanie większej odpowiedzialności organom regulacyjnym Zjednoczonego Królestwa, świadczą o chęci przyjęcia regulacji odmiennych od unijnych w zakresie usług finansowych; podkreśla, że nadmierne rozbieżności regulacyjne mogą mieć negatywny wpływ na współpracę finansową między Zjednoczonym Królestwem a UE oraz osłabić przepływy finansowe i działalność podmiotów finansowych; z zadowoleniem przyjmuje niedawne postępy UE w zakresie prawodawstwa dotyczącego usług finansowych, nawet jeśli może to prowadzić do rozbieżności regulacyjnych względem Zjednoczonego Królestwa, w tym w odniesieniu do kryptowalut, systematyki, zrównoważonych finansów, notowań i przeciwdziałania praniu pieniędzy; przyjmuje jednak do wiadomości, że Zjednoczone Królestwo i UE mogą przyjąć różne podejścia regulacyjne w dziedzinie usług finansowych i niekoniecznie muszą utrzymywać zharmonizowany system regulacyjny; popiera postępy legislacyjne UE w tej dziedzinie; podkreśla jednak korzyści płynące z przyszłej współpracy regulacyjnej oraz z zaangażowania w rozwój i integrację norm międzynarodowych;
66. odnotowuje ambicję Zjednoczonego Królestwa, by stać się światowym ośrodkiem finansów cyfrowych i kryptoaktywów dzięki podejmowaniu szeregu inicjatyw regulacyjnych i nadzorczych; podkreśla znaczenie opracowania skoordynowanego podejścia i wzmocnionej współpracy w dziedzinie regulacji i nadzoru kryptoaktywów w celu skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom dla ochrony konsumentów i integralności rynku oraz praniu pieniędzy, a także ograniczania tych zagrożeń, jak i ich wpływu na środowisko, również w celu zapobiegania arbitrażowi regulacyjnemu;
67. zauważa, że umowa o handlu i współpracy zapewnia UE możliwość rozwoju i wzmocnienia własnej infrastruktury usług finansowych i wiedzy specjalistycznej w tym zakresie w celu promowania konkurencyjności przedsiębiorstw, inwestycji, stabilności gospodarczej i ochrony konsumentów; zdecydowanie popiera zakończenie tworzenia unii rynków kapitałowych i unii bankowej w oparciu o otwarte, innowacyjne i konkurencyjne podejście; uznaje, że londyńskie City pozostaje globalnym ośrodkiem usług finansowych o ogólnoświatowym zasięgu, a biznes z UE mógłby skorzystać na dostępie do niego⁽²⁰⁾; uznaje znaczenie silnego sektora usług finansowych zarówno dla UE, jak i dla Zjednoczonego Królestwa, oraz wspiera starania na rzecz poprawy infrastruktury i wiedzy specjalistycznej w zakresie usług finansowych w UE;

⁽¹⁸⁾ Reuters, „EU restarts work on EU-UK regulatory forum after Northern Ireland deal” [UE wznowia prace nad forum regulacyjnym UE i Zjednoczonego Królestwa po zawarciu porozumienia dotyczącego Irlandii Północnej], 8 marca 2023 r.

⁽¹⁹⁾ Parlament Zjednoczonego Królestwa, „Financial Services and Markets Bill” [Ustawa o usługach i rynkach finansowych], 11 maja 2023 r.

⁽²⁰⁾ Reuters, „London is top global finance centre but lags in key areas, says study” [Jak wynika z badania, Londyn jest wiodącym globalnym ośrodkiem finansowym, ale w kluczowych obszarach pozostaje w tyle], 27 stycznia 2022 r.

68. zdecydowanie wspiera dalszą współpracę między UE a Zjednoczonym Królestwem w obszarach związanych ze sprawami finansowymi, gospodarczymi i monetarnymi, które są przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym w zakresie zwalczania międzynarodowego prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, przeciwdziałania szkodliwym systemom podatkowym, wdrażania sankcji, zwalczania oszustw celnych, zapewniania równych szans i promowania globalnej stabilności finansowej;
69. przypomina, że Komisja ⁽²¹⁾ uznała Gibraltar za terytorium, które cierpi na strategiczne braki w swoim systemie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, co stanowi poważne zagrożenie dla systemu finansowego UE; wzywa Komisję do włączenia do zawartej ze Zjednoczonym Królestwem umowy w sprawie Gibraltaru postanowień gwarantujących standardy przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu równoważne standardom UE;
70. uznaje, że bliskie powiązania gospodarcze między Irlandią a Irlandią Północną będą kontynuowane, mimo że Irlandia Północna jest częścią określonego państwa trzeciego; popiera uznanie tych powiązań gospodarczych, w tym w odniesieniu do nadzoru nad transakcjami między tymi dwiema jurysdykcjami; wzywa do wprowadzenia środków mających na celu zapewnienie, aby takie powiązania nie zostały zakłócone przez jakiegokolwiek zmiany ram regulacyjnych lub prawnych, w szczególności w odniesieniu do usług świadczonych na rzecz konsumentów oraz małych i średnich przedsiębiorstw, które nie mogą korzystać z mobilności; podkreśla, jak ważne jest utrzymanie i dalsze rozwijanie bliskich powiązań gospodarczych i ograniczenie do minimum zakłóceń w następstwie brexitu, zwłaszcza w odniesieniu do tych stosunków;
71. stwierdza, że po wejściu w życie umowy o handlu i współpracy wiele przedsiębiorstw świadczących usługi finansowe z siedzibą w Londynie ogłosiło zamiar ustanowienia nowej obecności w UE i przeniesienia niektórych aktywów do UE, przy czym szacunki sugerują, że 44 % największych brytyjskich przedsiębiorstw świadczących usługi finansowe ogłosiło plany przeniesienia niektórych pracowników lub działalności ⁽²²⁾, choć liczba miejsc pracy, które do tej pory przeniesiono z Londynu, wynosi zaledwie 7 000, czyli znacznie poniżej pierwotnych szacunków zakładających 75 000 ⁽²³⁾; popiera starania państw członkowskich mające na celu przyciągnięcie inwestycji przedsiębiorstw po brexicie; zwraca uwagę, że inwestycje sektora usług finansowych po brexicie koncentrują się w kilku miastach UE, w tym w Paryżu, Frankfurt, Amsterdamie, Luksemburgu i Dublinie; zauważa, że przeprowadzona przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) wzajemna ocena przeniesienia do UE przez właściwe organy krajowe w kontekście wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE ⁽²⁴⁾ wykazała pewne niedociągnięcia w odniesieniu do sposobu, w jaki właściwe organy państw członkowskich przeprowadziły proces przeniesienia; w tym kontekście zwraca uwagę na najlepsze praktyki określone w sprawozdaniu z wzajemnej oceny, a także na zasady sektorowe ESMA dotyczące przeniesienia ze Zjednoczonego Królestwa do UE-27 ⁽²⁵⁾; z zadowoleniem przyjmuje stałe monitorowanie przez europejskie urzędy nadzoru praktyk nadzorczych w zakresie oceny przenoszenia przedsiębiorstw do UE ⁽²⁶⁾; podkreśla potrzebę kontynuowania prac nad dokończeniem budowy unii bankowej i pogłębieniem unii rynków kapitałowych, aby zapobiec dalszej koncentracji centrów finansowych i czerpać korzyści z efektów skali;
72. przypomina o zobowiązaniu, zawartym w pierwszej wspólnej deklaracji towarzyszącej umowie o handlu i współpracy, do podpisania protokołu ustaleń w sprawie współpracy regulacyjnej w dziedzinie usług finansowych między UE a Zjednoczonym Królestwem, który nie byłby dokumentem prawnym, ale stanowiłby podstawę regularnej, ustrukturyzowanej współpracy; zwraca uwagę, że protokół ten został sfinalizowany i przyjęty przez Komisję; z zadowoleniem przyjmuje pomyślne podpisanie dwustronnych protokołów ustaleń między organami regulacyjnymi i nadzorczymi UE i Zjednoczonego Królestwa na szczeblu UE i państw członkowskich, w tym między Urzędem Nadzoru Finansowego a Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego i Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, wielostronnego protokołu ustaleń z właściwymi organami krajowymi UE i Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a także poszczególnych protokołów ustaleń z właściwymi organami krajowymi ⁽²⁷⁾;

⁽²¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R0410>.

⁽²²⁾ Badanie pt. „Recent trends in UK financial sector regulation and possible implications for the EU, including its approach to equivalence”, [Najnowsze tendencje w regulacjach sektora finansowego Zjednoczonego Królestwa i możliwe skutki dla UE, z uwzględnieniem jej podejścia do równoważności], Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej, Departament Tematyczny ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 8 lutego 2023 r.

⁽²³⁾ EY, „EY Financial Services Brexit Tracker: Movement within UK financial services sector stabilises five years on from Article 50 trigger”, [Monitor EY dotyczący usług finansowych związanych z brexitem: zmiany w sektorze usług finansowych w Zjednoczonym Królestwie stabilizują się pięć lat po zastosowaniu art. 50], 29 marca 2022 r., Londyn; Komisja Spraw Europejskich Izby Lordów, „1st Report of Session 2022–23: The UK-EU relationship in financial services” [1. sprawozdanie z posiedzenia 2022–2023: stosunki między Zjednoczonym Królestwem a UE w zakresie usług finansowych], 23 czerwca 2022 r.

⁽²⁴⁾ ESMA42-111-7468, *Peer review into the NCAs' handling of relocation to the EU in the context of the UK's withdrawal from the EU* [Wzajemna ocena przeniesienia do UE przez właściwe organy krajowe w kontekście wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE] (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-111-7468_brexit_peer_review_report.pdf)

⁽²⁵⁾ ESMA71-99-526.

⁽²⁶⁾ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-111-7468_brexit_peer_review_report.pdf.

⁽²⁷⁾ Urząd Nadzoru Finansowego, „MoUs with European authorities in the areas of securities, investment services and asset management, insurance and pensions, and banking” [Protokoły ustaleń z organami europejskimi w dziedzinie papierów wartościowych, usług inwestycyjnych i zarządzania aktywami, ubezpieczeń i emerytur oraz bankowości], 4 stycznia 2021 r.

73. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie przez Komisję i Ministerstwo Skarbu Zjednoczonego Królestwa protokołu ustaleń między Zjednoczonym Królestwem a UE ustanawiającego ramy współpracy regulacyjnej w dziedzinie usług finansowych, w tym wspólne forum regulacji finansowych UE i Zjednoczonego Królestwa; podkreśla, że strony forum powinny angażować się w duchu lojalnej współpracy i wykorzystywać forum do identyfikowania i eliminowania wzajemnych zagrożeń dla stabilności finansowej i ochrony konsumentów, do zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczania ich, a także do uwzględniania nowych rozwiązań i innowacji na rynkach; podkreśla, że forum musi działać w sposób przejrzysty, w stosownych przypadkach przy zaangażowaniu zainteresowanych stron; zgodnie z działaniami określonymi w protokole ustaleń z zainteresowaniem monitoruje ewentualne przyszłe dyskusje na temat decyzji w kwestii równowagi, jeżeli wyniki są zgodne ze standardami i celami UE, z myślą o zapewnieniu większych korzyści w zakresie dostępu do rynku, oraz przypomina, że równowaga pozostaje jednostronnym i autonomicznym procesem;

Energia

74. podkreśla, w kontekście rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i trwającego kryzysu energetycznego, zwiększone znaczenie zacieśnienia współpracy w dziedzinie energii między UE a Zjednoczonym Królestwem, tak aby nie narażały się one wzajemnie na niebezpieczeństwo; podkreśla, że ważne jest, by w jak największym stopniu zmaksymalizować obopólne korzyści w zintegrowanym i wzajemnie połączonym systemie energetycznym opartym na wspólnych zasadach technicznych i rynkowych; zauważa, że handel energią między UE a Zjednoczonym Królestwem znacznie wzrósł w 2022 r.;

75. apeluje o wyważone i skoordynowane podejście do osiągnięcia celów Zielonego Ładu i REPowerEU i niezależności energetycznej zarówno przez UE, jak i Zjednoczone Królestwo; wzywa obie strony, aby nasiliły współpracę technologiczną, rozwój umiejętności i wymianę danych w sektorze energetycznym; podkreśla znaczenie współpracy w zakresie badań i rozwoju, w tym w ramach Euratomu, w dziedzinie technologii krytycznych niezbędnych do transformacji cyfrowej i ekologicznej;

76. mimo że Zjednoczone Królestwo i UE potwierdziły swoje ambicje w zakresie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych na 2030 r., wyraża ubolewanie z powodu ostatnich zmian wprowadzonych przez rząd Zjednoczonego Królestwa w polityce klimatycznej, a mianowicie przełożenia na 2035 r. wprowadzenia zakazu sprzedaży nowych samochodów napędzanych benzyną i olejem napędowym oraz stopniowego wycofywania nowych kotłów gazowych do ogrzewania domów; z zadowoleniem przyjmuje protokół ustaleń w sprawie współpracy w dziedzinie energii morskiej; podkreśla, że współpraca w zakresie rozwoju technologii energii odnawialnych jest ważna zarówno dla Unii, jak i dla Zjednoczonego Królestwa, i wzywa do dalszego rozwoju technologii energetycznych zgodnie z celami w zakresie zmiany klimatu; wzywa do ustanowienia skutecznych ram dla uzgodnień handlowych dotyczących przepływów energii elektrycznej oraz stabilności i przewidywalności rynku energii, aby zapobiec manipulacjom cenowym i rynkowym; apeluje o szybsze upowszechnianie energii ze źródeł odnawialnych na Morzu Północnym i zapewnienie przy tym dobrego planowania przestrzennego;

77. wyraża zaniepokojenie wynikami wspólnej analizy kosztów i korzyści przedstawionej przez odpowiednich operatorów systemów przesyłowych w maju 2021 r., w której podkreślono wysokie zagrożenie manipulacjami i zakłóceniami na rynku; przypomina, że wniosek dotyczący przeglądu rozporządzenia w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT) ⁽²⁸⁾ zawiera nowe przepisy dotyczące nadzoru rynku w odniesieniu do wytwórców z państw trzecich oraz że przepisy te miałyby zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, w perspektywie zwiększenia stabilności i przewidywalności rynku; zachęca obie strony do wzmocnienia wysiłków na rzecz opracowania uzgodnień handlowych dotyczących przepływów energii elektrycznej między UE a Zjednoczonym Królestwem, zgodnie z art. 312 umowy o handlu i współpracy;

78. przypomina, że utrzymanie silnych powiązań między rynkami energii Zjednoczonego Królestwa i UE, w tym przez pełne wykorzystanie istniejących i planowanych elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, leży w najlepszym interesie wszystkich stron, i wzywa do skoordynowanego rozwoju infrastruktury krytycznej między UE a Zjednoczonym Królestwem, zwłaszcza w sektorze energetycznym, aby zwiększyć jej odporność i zmniejszyć ryzyko zakłóceń w infrastrukturze i przerw w dostawach energii;

⁽²⁸⁾ Wniosek z 14 marca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1227/2011 i (UE) 2019/942 w celu poprawy ochrony Unii przed manipulacją na hurtowym rynku energii (COM(2023)0147).

79. podkreśla wyjątkową pozycję wyspy Irlandii, jeśli chodzi o handel energią elektryczną ze Zjednoczonym Królestwem, i zwraca uwagę, że wszelkie zakłócenia na jednolitym rynku energii elektrycznej miałyby negatywne skutki dla konsumentów i przedsiębiorstw na wyspie Irlandii; wzywa do dalszego stosowania dorobku prawnego UE w dziedzinie energii w Irlandii Północnej, ponieważ jest to niezbędne, aby zapewnić ciągłość jednolitego rynku energii elektrycznej na wyspie Irlandii po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE;

80. podkreśla, że obowiązujące przepisy dotyczące energii nie odnoszą się bezpośrednio do żadnych kwestii związanych ze stosunkami między UE a Zjednoczonym Królestwem, i wzywa do ściślejszej współpracy w tej dziedzinie, w szczególności w zakresie zmniejszenia zapotrzebowania na energię oraz promowania efektywności energetycznej i zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, biorąc pod uwagę wyraźne powiązania między obiema stronami oraz fakt, że wszelkie podejmowane decyzje dotyczą ich obu;

81. uważa, że wspólne zasady dotyczące energii z morskich źródeł odnawialnych i infrastruktury rurociągowej mają zasadnicze znaczenie dla ułatwienia zawierania dotyczących tych kwestii umów handlowych ze Zjednoczonym Królestwem, w świetle drugiej edycji szczytu Morza Północnego, który odbył się w Ostendzie w kwietniu 2023 r. i na którym uzgodniono, że potencjał energii odnawialnej będzie wykorzystywany w bardziej skoordynowany sposób;

82. wyraża zaniepokojenie, że nie osiągnięto żadnego istotnego długoterminowego porozumienia w sprawie handlu energią elektryczną między Zjednoczonym Królestwem a UE; odnotowuje fakt, że Morze Północne jest potęgą energii odnawialnej, i podkreśla potencjał wybrzeży Zjednoczonego Królestwa w zakresie energii odnawialnej dla UE;

83. uważa, że w celu zagwarantowania ciągłego przepływu energii – jako że postanowienia dotyczące energii zawarte w obecnej umowie o handlu i współpracy przestaną obowiązywać w czerwcu 2026 r., choć mogą zostać przedłużone – we wzajemnym interesie obu stron byłoby porozumienie o współpracy w dziedzinie energii, które powinno być zgodne z ogólną umową w sprawie przyszłych stosunków oraz oparte na solidnym zarządzaniu i równych warunkach działania;

Rybołówstwo

84. zwraca uwagę, że pełne skutki brexitu nie są jeszcze w całości znane, zwłaszcza że wdrażanie umowy o handlu i współpracy w dziedzinie rybołówstwa nadal trwa i zakończy się dopiero po upływie okresu przejściowego 30 czerwca 2026 r.; podkreśla znaczenie wiernego wdrożenia umowy o handlu i współpracy, biorąc pod uwagę, że wciąż pojawiają się z tym problemy; zgadza się z przedstawionym przez Komisję sprawozdaniem z wykonania, w którym wskazano, że „nadal istnieją pewne wyzwania”, dotyczące np. wdrożenia umów o handlu energią elektryczną oraz pełnego i prawidłowego wdrożenia przepisów o rybołówstwie;

85. wzywa Komisję do podjęcia wszelkich niezbędnych środków w celu zapewnienia utrzymania wzajemnego dostępu do wód i zasobów rybnych po 30 czerwca 2026 r. oraz zagwarantowania niewprowadzania dalszych ograniczeń kwot dla rybaków z UE; wzywa do usprawnienia wymiany kwot połowowych między stronami i zarządzania nią; wzywa Komisję do utrzymania wszystkich kanałów negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem w celu znalezienia stabilnych, długoterminowych rozwiązań korzystnych dla obu stron, zapewniających stabilne i przewidywalne warunki dla rybaków i całego sektora rybołówstwa i obejmujących okres po 2026 r.; przypomina o zbieżności terminów w postanowieniach umowy o handlu i współpracy dotyczących energii i wzajemnego dostępu do wód i zasobów rybnych oraz zwraca uwagę, że w umowie o handlu i współpracy domyślnie powiązано te dwa obszary sektorowe;

86. zwraca uwagę na wyjątkową sytuację Irlandii spowodowaną jej granicą z Irlandią Północną, umowę o sąsiedztwie w sprawie wzajemnego dostępu do wód w strefie 0–6 mil morskich oraz historyczną zależność od wzajemnego dostępu do wód Zjednoczonego Królestwa;

87. wyraża głębokie zaniepokojenie niepewnością związaną z klauzulą zawartą w art. 510 umowy o handlu i współpracy dotyczącą przeglądu części drugiej dział piąty (Rybołówstwo) umowy w cztery lata po zakończeniu okresu dostosowawczego; wzywa Komisję, aby szybko, zdecydowanie i transparentnie rozpoczęła negocjacje w sprawie wieloletniego porozumienia na okres po 2026 r. przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności, rentowności i przewidywalności dla tego sektora; podkreśla, że porozumienie to musi być powiązane z ogólnym przeglądem umowy o handlu i współpracy i nie może umożliwiać dalszej utraty kwot przyznanych UE; podkreśla w związku z tym znaczenie utrzymania wzajemnych powiązań wszystkich aspektów umowy o handlu i współpracy, w szczególności powiązania dostępu Zjednoczonego Królestwa do jednolitego rynku z postanowieniami umowy o handlu i współpracy dotyczącymi rybołówstwa;

88. przypomina, że wzajemny i stały dostęp do wód i zasobów rybnych trzeba postrzegać jako zasadniczy element stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem, dlatego należy się nim zająć wraz z licznymi sprawami dotyczącymi handlu i dostępu do jednolitego rynku; przypomina Komisji, że trzeba zapewnić stabilne i zrównoważone stosowanie umowy o handlu i współpracy od 2026 r., po zakończeniu okresu przejściowego;
89. przypomina, że gdyby Zjednoczone Królestwo postanowiło ograniczyć dostęp statków rybackich UE do wód brytyjskich pod koniec okresu dostosowawczego, UE mogłaby podjąć środki w celu ochrony swoich interesów; zaznacza, że zgodnie z samą umową o handlu i współpracy działania te obejmują przywrócenie cel lub kontyngentów na przywóz ryb ze Zjednoczonego Królestwa oraz zawieszenie innych części umowy o handlu i współpracy, jeżeli powstanie ryzyko poważnych trudności gospodarczych lub społecznych dla wspólnot rybackich UE; podkreśla w związku z tym, że UE powinna rozważyć powiązanie innych konkretnych części umowy o handlu i współpracy, takich jak dostęp Zjednoczonego Królestwa do europejskiego rynku energii elektrycznej, jak również innych odpowiednich sektorów umowy o handlu i współpracy, z dostępem UE do wód i zasobów rybnych Zjednoczonego Królestwa;
90. wzywa Zjednoczone Królestwo, by powstrzymało się od przyjmowania jakichkolwiek dyskryminujących jednostronnych środków technicznych; przypomina, że umowa o handlu i współpracy stanowi, iż środki techniczne powinny być proporcjonalne, oparte na najlepszych dostępnych opiniach naukowych, w równym stopniu stosowane do statków obu stron oraz muszą być uprzednio zgłaszane; podkreśla rolę Specjalnego Komitetu ds. Rybołówstwa w poszukiwaniu wspólnego podejścia do środków technicznych oraz w omawianiu środków zgłoszonych przez jedną ze stron; przypomina, że umowa o handlu i współpracy zobowiązuje każdą ze stron do dokładnego uzasadnienia niedyskryminacyjnego charakteru wszelkich środków w tej dziedzinie, oraz przypomina o konieczności zapewnienia długoterminowego zrównoważenia środowiskowego w oparciu o możliwe do zweryfikowania dane naukowe; ponownie podkreśla, że wysoce pożądane jest, aby Zjednoczone Królestwo w jak największym stopniu przestrzegało przepisów UE; podkreśla, że należy zapewnić większą koordynację z UE w tym zakresie oraz że powinny istnieć odpowiednie procedury dotyczące powiadamiania i udziału; wzywa Komisję do zachowania szczególnej czujności, jeżeli chodzi o przestrzeganie tych warunków, oraz do zdecydowanej reakcji, w przypadku gdyby Zjednoczone Królestwo działało w sposób dyskryminujący;
91. podkreśla w szczególności, że chronione obszary morskie należy wyznaczać w sposób niedyskryminujący, oparty na podstawach naukowych i proporcjonalny; podkreśla, że chronione obszary morskie powinny być wyznaczane na podstawie jasno określonych celów ochrony i nie powinny być wykorzystywane jako narzędzie ograniczania dostępu zagranicznych statków do odnośnych wód; ubolewa w związku z tym nad jednostronnym podejściem Zjednoczonego Królestwa do kwestii wyznaczania obszarów z ograniczeniami dla rybołówstwa wokół Ławicy Dogger oraz nad tym, że Zjednoczone Królestwo planuje wykorzystanie tych obszarów do innych rodzajów działalności gospodarczej;
92. sprzeciwia się wszelkim jednostronnym decyzjom o uprawnieniach do połowów, które są sprzeczne z prawem międzynarodowym lub najlepszymi dostępnymi opiniami naukowymi, a tym samym kwestionują wiarygodność umów międzynarodowych i zagrażają zrównoważonemu charakterowi eksploatacji wspólnych zasobów; wzywa Komisję do podjęcia wszelkich niezbędnych i proporcjonalnych środków w celu rozstrzygnięcia sporów z zainteresowanymi partnerami międzynarodowymi oraz zapewnienia zgodności z międzynarodowymi zobowiązaniami;
93. przypomina, że brexit zmienił stosunki między krajami północnego Atlantyku; uważa, że brexit nie powinien być wykorzystywany do manipulowania podziałem kwot w umowach północnych; nalega, by przestrzegać historycznego podziału uprawnień do połowów, zawsze w oparciu o najlepsze dostępne dane i opinie naukowe; wzywa Komisję do wypracowania stabilnych i długoterminowych ustaleń w zakresie zarządzania rybołówstwem z jej partnerami na północno-wschodnim Atlantyku;
94. jest zaniepokojony procedurą licencjonowania statków UE; zauważa, że statki o długości poniżej 12 metrów znalazły się wśród statków najbardziej poszkodowanych w wyniku opóźnień w przyznawaniu licencji połowowych lub odmowy przyznania licencji, ponieważ wiele z nich nie było wyposażonych w systemy monitorowania statków przez cały okres odniesienia; ubolewa, że w umowie o handlu i współpracy nie uwzględniono obowiązujących przepisów dotyczących systemów monitorowania statków na mocy rozporządzeń UE, które były wiążące również dla Zjednoczonego Królestwa przed brexitem; wzywa Komisję do kontynuowania wysiłków na rzecz osiągnięcia porozumienia w sprawie nierozstrzygniętych kwestii związanych z licencjami, w tym w sprawie stopnia dostępu licencjonowanych statków rybackich do wód Zjednoczonego Królestwa i terytoriów zależnych Korony Brytyjskiej, a także do opracowania wspólnie ze Zjednoczonym Królestwem nowego systemu udzielania licencji, który będzie działał w praktyce;

95. zauważa, że kwestie związane z wydawaniem licencji statkom UE mają duży wpływ na rybaków zajmujących się rybołówstwem łodziowym, zwłaszcza tych z północnej Francji i Normandii, ponieważ statki te nie są w stanie zmienić swoich obszarów połowowych;
96. apeluje do stron umowy o handlu i współpracy, by wzmogły starania o wspieranie zrównoważonego rybołówstwa i dobrego zarządzania rybołówstwem na szczeblu międzynarodowym poprzez działanie na rzecz tworzenia regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem; wzywa w szczególności Komisję do współpracy z władzami brytyjskimi i innymi zaangażowanymi stronami w zakresie ustanowienia regionalnej organizacji ds. zarządzania rybołówstwem na południowym Atlantyku;
97. wyraża zaniepokojenie skutkami przeniesienia nakładu połowowego w następstwie wdrożenia umowy o handlu i współpracy, zwłaszcza w odniesieniu do kanału La Manche; wzywa Komisję do zaproponowania regionalnego planu zarządzania dla kanału La Manche i Morza Północnego, aby złagodzić ten wpływ i uniknąć przełowienia;
98. docenia fakt, że zarówno UE, jak i Zjednoczone Królestwo należą do sojuszu na rzecz przeciwdziałania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom (NNN), utworzonego w czerwcu 2022 r., by pobudzać ambicje i działania służące zwalczaniu połowów NNN na szczeblu międzynarodowym;
99. ponownie wzywa Komisję do przyjęcia roli przedstawiciela UE w kontaktach z państwami trzecimi, aby mogła zaproponować ulepszone modele zarządzania partycypacyjnego i współzarządzania w sytuacjach transgranicznych z państwami trzecimi;
100. podkreśla potrzebę zapewnienia przejrzystości prac Specjalnego Komitetu ds. Rybołówstwa oraz regularnego informowania Parlamentu o tych pracach i podjętych decyzjach;

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego

101. zauważa z zadowoleniem, że jak dotąd wdrożenie protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w ramach umowy o handlu i współpracy nie przysparzało problemów i że w 2021 r. i 2022 r. nie stwierdzono problemów strukturalnych; podkreśla jednak znaczenie dynamicznego protokołu, dostosowywanego do przeglądów rozporządzeń w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego;
102. zauważa, że w 2021 r. Specjalny Komitet ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego przyjął poprawki do załączników do protokołu, aby potwierdzić, że państwa członkowskie nadal zezwalają pracownikom delegowanym do Zjednoczonego Królestwa lub z tego kraju na objęcie ich – na określonych warunkach – ustawodawstwem w zakresie zabezpieczenia społecznego państwa wysyłającego; zauważa również, że w 2022 r. podjęto działania przygotowawcze mające na celu wdrożenie postanowień finansowych dotyczących zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych z tytułu choroby udzielanych przez państwo inne niż właściwe;
103. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez Specjalny Komitet ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego decyzji 1/2023 zatwierdzającej korzystanie z systemu elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego na mocy umowy o handlu i współpracy⁽²⁹⁾ w kontekście protokołu, a także uwzględnienie tego, że odpowiednie części decyzji i zaleceń Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego powinny mieć zastosowanie w kontekście protokołu w drodze zalecenia specjalnego komitetu; ponawia apel do państw członkowskich o jak najszybsze zapewnienie pełnego funkcjonowania systemu elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego oraz o wykorzystanie możliwości, jakie stwarzają istniejące fundusze UE, w celu pełnego wdrożenia tego systemu i dalszej cyfryzacji administracji publicznej;

⁽²⁹⁾ Wstępny porządek obrad Trzeciego Specjalnego Komitetu ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego, Londyn, czerwiec 2023 r.

104. wyraża zaniepokojenie ostatnimi wydarzeniami, które mogą podważyć postanowienia umowy o handlu i współpracy dotyczące równych warunków działania w dziedzinie pracy i spraw społecznych w Zjednoczonym Królestwie; wyraża w związku z tym głębokie ubolewanie, że w lipcu 2022 r. uchylono zakaz zatrudniania przez agencje zatrudnienia pracowników tymczasowych w celu zastępowania pracowników biorących udział w akcjach protestacyjnych, co zagraża prawu pracowników do działań zbiorowych, w tym prawu do strajku; apeluje do rządu Zjednoczonego Królestwa, aby wprowadził niezbędne środki w celu utrzymania równych warunków działania nakreślonych w artykułach umowy o handlu i współpracy;
105. zauważa, że w czerwcu 2021 r. rząd Zjednoczonego Królestwa ogłosił zamiar ustanowienia jednego organu egzekwowania praw pracowniczych, którego zadaniem będzie prowadzenie scentralizowanego nadzoru nad przepisami prawa pracy⁽³⁰⁾, aby poprawić koordynację i skuteczność istniejących organów oraz rozszerzyć egzekwowanie na nowe obszary; zauważa jednak, że do tej pory nie poczyniono dalszych postępów w sprawie wniosku; apeluje do Komisji o dalsze ścisłe monitorowanie egzekwowania odpowiednich norm pracy i standardów społecznych, zgodnie z wymogami umowy o handlu i współpracy, oraz wszelkiego rozwoju sytuacji w tym zakresie, a także o kontynuowanie wysiłków wraz z rządem Zjednoczonego Królestwa w celu zapewnienia pełnej zgodności z umową o handlu i współpracy;
106. wyraża głębokie ubolewanie z powodu dyskryminacyjnego traktowania przez Zjednoczone Królestwo w 2021 r. pracowników z pięciu państw członkowskich UE w odniesieniu do obniżonych opłat za długoterminowe wizy pracownicze; wyraża ponadto ubolewanie z powodu późniejszego odstąpienia przez Zjednoczone Królestwo od art. 18 ust. 2 Europejskiej karty społecznej i w konsekwencji zniesienia od lutego 2022 r. obniżek opłat za wizy pracownicze dla wszystkich obywateli UE; apeluje do Komisji, aby wprowadziła wszystkie środki niezbędne w tym kontekście i aby dalej podnosiła tę kwestię w Radzie Partnerstwa oraz Specjalnym Komitecie Handlowym ds. Równych Warunków Działania na rzecz Otwartej i Uczciwej Konkurencji oraz Zrównoważonego Rozwoju;

Współpraca organów ścigania i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych

107. przypomina, że stosowanie części trzeciej umowy o handlu i współpracy o współpracy organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych zależy od poszanowania demokracji, praworządności oraz ochrony praw człowieka i podstawowych wolności, w tym zgodnie z Powszechną deklaracją praw człowieka i Europejską konwencją praw człowieka (EKPC), oraz od zobowiązania do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony danych osobowych; przypomina o znaczeniu skutecznej, ścisłej i wzajemnie korzystnej współpracy organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości między UE a Zjednoczonym Królestwem ze względu na ich bliskość geograficzną i wspólne wyzwania;
108. podkreśla, że EKPC jest prawnie wiążącym instrumentem w Zjednoczonym Królestwie oraz że wnioski ustawodawcze powinny być zgodne z jej normami i z zapisanymi w niej prawami i wolnościami; podkreśla, że art. 524 umowy o handlu i współpracy stanowi, że współpraca między UE a Zjednoczonym Królestwem opiera się na znaczeniu skutecznego włączenia do prawa krajowego praw i wolności określonych w tej konwencji; wyraża zaniepokojenie w związku z prowadzonymi w Zjednoczonym Królestwie dyskusjami na temat wypowiedzenia EKPC i przypomina o obawach, które wyraziła w związku z tym komisarz Rady Europy ds. praw człowieka⁽³¹⁾; przypomina o postanowieniu umowy o handlu i współpracy, zgodnie z którym ta jej część może przestać obowiązywać w razie wypowiedzenia EKPC przez Zjednoczone Królestwo lub państwo członkowskie;
109. wyraża głębokie zaniepokojenie toczącymi się w Zjednoczonym Królestwie procesami legislacyjnymi, które mogłyby zagrozić tym warunkom, a mianowicie projektem ustawy o zachowanym prawie UE, projektem ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych oraz projektem ustawy o nielegalnej migracji;

⁽³⁰⁾ Departament Biznesu, Energii i Strategii Przemysłowej, Zjednoczone Królestwo, „Establishing a new single enforcement body for employment rights” [Ustanowienie jednego organu egzekwowania praw pracowniczych], 2021.

⁽³¹⁾ <https://www.coe.int/ca/web/commissioner/-/united-kingdom-commissioner-warns-against-regression-on-human-rights-calls-for-concrete-steps-to-protect-children-s-rights-and-to-tackle-human-rights-issues-in-northern-ireland>.

110. przypomina, że część trzecia umowy o handlu i współpracy umożliwiła rozszerzenie przepływu danych między UE a Zjednoczonym Królestwem, w tym wymiany danych DNA, danych dotyczących przelotu pasażera i informacji z rejestrów karnych; podkreśla w związku z tym, że sprawą najwyższej wagi jest zagwarantowanie przez Zjednoczone Królestwo poziomu ochrony zasadniczo równoważnego poziomowi zapewnianemu przez Unię Europejską, aby uniknąć narażania na szwank standardów UE, a zatem praw podstawowych obywateli UE, przy wymianie danych ze Zjednoczonym Królestwem; apeluje więc do Komisji o dokładne zbadanie wpływu projektu ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych na prawa obywateli UE do ochrony danych.
111. zwraca uwagę na poważne zagrożenie związane z dalszym przekazywaniem danych osobowych do państw trzecich, które nie zapewniają odpowiedniego poziomu ochrony; przypomina, że pierwotny odbiorca danych może dalej przekazywać dane osobowe wyłącznie wtedy, gdy odbiorca również podlega przepisom gwarantującym odpowiedni poziom ochrony; podkreśla zatem, że Zjednoczone Królestwo musi dopilnować, by przekazywanie danych do państw trzecich opierało się na odpowiednich zabezpieczeniach oraz by zagwarantowano poziom ochrony danych równoważny poziomowi zapewnianemu przez Unię Europejską;
112. podkreśla, że wprowadzenie w życie przez Zjednoczone Królestwo projektu ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych w obecnej formie mogłoby dodatkowo zagrozić decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony przyznanej Zjednoczonemu Królestwu; przypomina, że Komisja zobowiązała się ściśle monitorować sytuację i uchylić decyzje stwierdzające odpowiedni stopień ochrony, jeżeli prywatność nie jest już „zasadniczo równoważna” w Zjednoczonym Królestwie;
113. głęboko ubolewa nad przepisami nowego projektu ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych, nadającymi rządowi Zjednoczonego Królestwa nowe delegowane uprawnienia ustawodawcze do legalizacji przetwarzania danych do celów bezpieczeństwa narodowego, egzekwowania prawa i dostępu organów publicznych do danych osobowych przechowywanych przez podmioty prywatne; wyraża głębokie zaniepokojenie wprowadzeniem delegowanych uprawnień ustawodawczych, które umożliwiają rządowi Zjednoczonego Królestwa zmianę niektórych zasadniczych aspektów prawa o ochronie danych za pomocą prawa wtórnego; zaznacza, że te uprawnienia delegowane zagrażają pewności prawa i przyszłości decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa;
114. potępia ogólne i szerokie wyłączenie Zjednoczonego Królestwa z zasad ochrony danych i praw osób, których dane dotyczą, w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych, określonych w ustawie o ochronie danych, do celów migracyjnych; uważa, że wyłączenie w przypadkach, w których nadanie skuteczności prawom osób, których dane dotyczą, zagroziłoby skutecznej kontroli imigracyjnej lub badaniu bądź wykrywaniu działań potencjalnie zagrażających utrzymaniu skutecznej kontroli imigracyjnej, nie jest zgodne z zasadą pewności prawa, a zatem nie jest wystarczające, aby zapobiec arbitralnemu podejmowaniu decyzji; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania rozwoju procesu kontroli sądowej projektu ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych w odniesieniu do wyłączenia do celów związanych z imigracją;
115. wyraża zaniepokojenie, że proponowany przez Zjednoczone Królestwo projekt ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych umożliwiłby zautomatyzowane podejmowanie decyzji; podkreśla, że ustawa ta pozbawiłaby osoby fizyczne prawa – chronionego w UE na mocy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych⁽³²⁾, a na szczeblu międzynarodowym na mocy Konwencji o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych – do tego, by nie podlegały decyzji opartej wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu (w tym profilowaniu), która wywołuje wobec nich skutki prawne lub w podobny sposób istotnie na nie wpływa; apeluje do Komisji o ściśle i stałe monitorowanie sytuacji;
116. głęboko ubolewa nad przepisami nowego projektu ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych Zjednoczonego Królestwa, które osłabiają obowiązki administratorów danych i podmiotów przetwarzających dane, w tym nad nowymi przepisami, które zawierają jedynie wymóg, aby podczas przetwarzania wyznaczono osobę na wyższym szczeblu odpowiedzialności, co może powodować duże zagrożenie dla osób fizycznych; ubolewa również nad przepisami usuwającymi wymóg wyznaczenia dla administratorów danych i podmiotów przetwarzających dane niemającego siedziby w Zjednoczonym Królestwie przedstawiciela, podlegającego przepisom Zjednoczonego Królestwa o ochronie danych, oraz nad przepisami usuwającymi obowiązek konsultacji z organem nadzorującym w Zjednoczonym Królestwie ochronę danych przed przetwarzaniem, jeżeli ocena administratora wskaże, że przetwarzanie może wiązać się z wysokim ryzykiem;

⁽³²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

117. wyraża zaniepokojenie klauzulami zawartymi w brytyjskim projekcie ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych, podważającymi niezależność Biura Komisarza ds. Informacji i uprawniającymi rząd do ingerowania w jego funkcjonowanie.
118. podkreśla, że organ nadzorujący ochronę danych w Zjednoczonym Królestwie stwierdził liczne przypadki niepowodzeń w egzekwowaniu przepisów oraz że jego statystyki pokazują bardzo niski wskaźnik twardego egzekwowania przepisów; przypomina, że aby zagwarantować wysoki poziom ochrony danych, należy egzekwować przewidywane przepisy, a osoby fizyczne muszą mieć dostęp do skutecznej procedury składania skarg; wyraża również zaniepokojenie wprowadzoną zmianą przewidującą odmowę podjęcia działań w następstwie skargi oraz włączenie kryteriów takich jak zasoby do dyspozycji komisarza, co wpłynie negatywnie na efektywność mechanizmu rozpatrywania skarg;
119. przypomina, że brytyjskie programy masowej inwigilacji nie spełniają norm, które są zasadniczo równoważne z unijnymi przepisami o ochronie danych; ponawia apel do Zjednoczonego Królestwa o uwzględnienie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w tej dziedzinie;
120. apeluje do Zjednoczonego Królestwa, aby spełniło wymogi ochrony danych w zakresie przetwarzania danych dotyczących przelotu pasażera zgodnie z art. 552 umowy o handlu i współpracy; ubolewa nad długim – trzyletnim – okresem przejściowym, który opóźnia wdrożenie wymogu usuwania danych osobowych pasażerów po ich wyjeździe z kraju;
121. podkreśla, że art. 541 umowy o handlu i współpracy przewiduje procedurę wprowadzania zmian w przypadku istotnej zmiany prawa UE na mocy ram z Prüm; przypomina w związku z tym, że udział Zjednoczonego Królestwa w nowo zmienionych ramach z Prüm nie jest automatyczny i powinien być uzależniony od utrzymania przez Zjednoczone Królestwo obecnych standardów praw człowieka i zapewnienia odpowiednich ram ochrony danych oraz skutecznych gwarancji prawnych, które są niezbędnymi warunkami umożliwiającymi współpracę policyjną i sądową w sprawach karnych;
122. przypomina, że obie decyzje stwierdzające odpowiedni stopień ochrony w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa wygasają w 2025 r. i że Komisja może interweniować w dowolnym momencie, jeżeli Zjednoczone Królestwo odejdzie od obowiązującego obecnie poziomu ochrony danych; przypomina, że do celów korzystania z tych decyzji stwierdzających odpowiedni stopień ochrony Zjednoczone Królestwo podlega jurysdykcji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i musi przestrzegać EKPC; zwraca uwagę, że jeśli chodzi o niezbędny przegląd decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony w odniesieniu do przekazywania danych osobowych do Zjednoczonego Królestwa w ciągu dwóch lat, niezwykle ważne jest, aby zagwarantowanie praw chronionych na mocy EKPC nie podlegało negocjacom oraz aby Parlament Europejski ściśle i regularnie monitorował wszelkie przypadki nieprzestrzegania tych przepisów; apeluje do władz Zjednoczonego Królestwa, aby powstrzymały się od przyjmowania jakichkolwiek przepisów, które zagrażałyby odpowiedniemu poziomowi ochrony;
123. głęboko ubolewa, że po zakończeniu okresu przejściowego znacznie wzrosła liczba obywateli UE, którym odmówiono wjazdu do Zjednoczonego Królestwa i których następnie zawrócono; wyraża ubolewanie, że Zjednoczone Królestwo zastosowało zróżnicowane traktowanie obywateli różnych państw UE pod względem opłat wizowych; z zaniepokojeniem odnotowuje, że procedury wizowe dla obywateli UE są długotrwałe i uciążliwe; wzywa Zjednoczone Królestwo, aby nie dyskryminowało obywateli UE ze względu na obywatelstwo ani przy rejestracji w systemie przyznawania statusu osoby osiedlonej, ani w dziedzinie mobilności i wiz; zaznacza, że takie praktyki są sprzeczne z zasadami wzajemności i niedyskryminacji określonymi w umowie o handlu i współpracy, oraz wzywa Komisję do ścisłego monitorowania tych zdarzeń;
124. przypomina, że podstawowe prawo do rzetelnego procesu sądowego obejmuje między innymi prawo do informacji, prawo do tłumaczenia ustnego i pisemnego, prawo dostępu do adwokata, prawo do domniemania niewinności oraz prawo do obecności na rozprawie, a także specjalne gwarancje dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym oraz prawo do pomocy prawnej, które należy również zapewnić w przypadku współpracy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych z państwami trzecimi;

125. przypomina, że aby zagwarantować skuteczne procedury ekstradycji, nakaz aresztowania należy wykonać w trybie pilnym, a w przypadku gdy dana osoba nie wyrazi zgody na ekstradycję, przesłuchanie musi odbyć się w ciągu 21 dni od aresztowania; przypomina, że aby zagwarantować podstawowe prawo do rzetelnego procesu sądowego, nie można przekraczać tych terminów. apeluje do Zjednoczonego Królestwa o przestrzeganie terminów ustanowionych w umowie o handlu i współpracy, aby ułatwić stosowanie wzajemnej pomocy prawnej między państwami członkowskimi a Zjednoczonym Królestwem;
126. przypomina, że zgodnie z art. 525 ust. 1 umowy o handlu i współpracy współpraca organów ścigania i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych między Unią a Zjednoczonym Królestwem opiera się na długotrwałym zobowiązaniu stron do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony danych osobowych, w tym w odniesieniu do współpracy z Europolem i Eurojustem; podkreśla, że wymiana danych osobowych z agencjami ds. wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych powinna być dozwolona tylko wtedy, gdy zagwarantowane są unijne standardy ochrony danych i gdy przestrzega się praw człowieka;

Uczestnictwo w programach Unii

127. przypomina, że umowa o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem zawiera część obejmującą udział Zjednoczonego Królestwa w programach unijnych, należyte zarządzania finansami i przepisy finansowe; uważa, że zawarte w niej warunki i zasady stanowią sprawiedliwą podstawę udziału Zjednoczonego Królestwa w tych programach i pomogłyby zapewnić ochronę interesów finansowych Unii; uważa, że udział państw trzecich w programach unijnych przynosi UE znaczne korzyści i pomaga zacieśnić więzi między Unią a jej partnerami; ubolewa jednak nad ogólnym brakiem wymiaru regionalnego i programów Interreg realizowanych ze Zjednoczonym Królestwem jako partnerem spoza UE; ponawia apel⁽³³⁾ o przeanalizowanie możliwości udziału Zjednoczonego Królestwa i jego części w programach unijnych;
128. ubolewa nad faktem, że wraz z wystąpieniem z UE Zjednoczone Królestwo utraciło dostęp do unijnych programów badawczych, oraz podkreśla znaczenie dalszej współpracy w dziedzinie badań naukowych i innowacji między UE a Zjednoczonym Królestwem i wzajemne korzyści płynące z takiej współpracy;
129. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie polityczne osiągnięte przez Komisję i rząd Zjednoczonego Królestwa w sprawie stowarzyszenia Zjednoczonego Królestwa z programami „Horyzont Europa” i Copernicus, ponieważ zapewnia ono wreszcie jasność wszystkim beneficjentom zaangażowanym w programy w Zjednoczonym Królestwie i w Europie;
130. podkreśla, że porozumienie w sprawie przystąpienia Zjednoczonego Królestwa do programu „Horyzont Europa” ma zastosowanie wyłącznie do obecnego programu i że nie ma wpływu na udział Zjednoczonego Królestwa w przyszłych programach badawczych UE i jego wkład finansowy na rzecz tych programów; wzywa do pełnego zaangażowania Parlamentu Europejskiego w przyszłe wdrażanie stowarzyszenia Zjednoczonego Królestwa z programem „Horyzont Europa” i przyszłymi programami badawczymi UE;
131. podkreśla, że należy znaleźć sprawiedliwą równowagę między wkładem Zjednoczonego Królestwa na rzecz programu „Horyzont Europa” i programu Copernicus a korzyściami, jakie będzie ono odnosiło w zamian, przy czym należy również uwzględnić szersze korzyści wynikające ze współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem; z zadowoleniem przyjmuje otwarte podejście Komisji do renegocjacji wkładów Zjednoczonego Królestwa i oczekuje, że Zjednoczone Królestwo przyjmie podobne, elastyczne podejście;
132. wyraża zaniepokojenie nowymi ustaleniami budżetowymi dotyczącymi wkładu finansowego Zjednoczonego Królestwa na rzecz programu „Horyzont Europa” w przypadku niezadowolających wyników, ponieważ różni się to od procedury i zasad pierwotnie określonych w umowie o handlu i współpracy; ubolewa nad faktem, że nowa umowa zawiera automatyczny mechanizm korekty wkładu finansowego Zjednoczonego Królestwa ze skutkiem wstecznym, który nie został wynegocjowany w ramach umowy o handlu i współpracy;

⁽³³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, oraz Umowy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie procedur bezpieczeństwa na potrzeby wymiany i ochrony informacji niejawnych, Dz.U. C 506 z 15.12.2021, s. 159.

133. głęboko ubolewa nad jednostronną decyzją polityczną rządu Zjednoczonego Królestwa o nieuczestniczeniu w programach Erasmus+, „Kreatywna Europa” i Europejski Korpus Solidarności pomimo otwartości zespołu negocjacyjnego UE; jest przekonany, że decyzja ta będzie szkodliwa dla obu stron, ponieważ pozbawi obywateli i organizacje w UE i w Zjednoczonym Królestwie możliwości udziału w projektach wymiany i współpracy, które mogłyby odmienić ich życie lub funkcjonowanie;
134. zauważa, że wiele zainteresowanych stron z sektora edukacji, kultury i młodzieży, zarówno w UE, jak i w Zjednoczonym Królestwie, apeluje o ponowne zaangażowanie się Zjednoczonego Królestwa w programy Erasmus+, „Kreatywna Europa”, Europejski Korpus Solidarności i „Horyzont Europa”; wzywa do zajęcia się tą kwestią w różnych kontekstach politycznych oraz do zbadania praktycznych, pośrednich rozwiązań w celu złagodzenia utraty szans; podkreśla, że jeżeli Zjednoczone Królestwo będzie chciało ponownie uczestniczyć w programach UE, jego wkład finansowy powinien być sprawiedliwy i zapewniać inkluzywność i różnorodność uczestników programów;
135. zwraca uwagę na nadmierną biurokrację spowodowaną wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z UE; z zaniepokojeniem odnotowuje niepewność i trudności, z jakimi borykają się studenci, nauczyciele, artyści i osoby zawodowo związane z kulturą pragnące studiować, nauczać, występować i pracować w Zjednoczonym Królestwie, w szczególności brak dostępnych informacji na temat wymogów administracyjnych oraz bezprecedensowe obciążenia administracyjne dla konsulatów i administracji Zjednoczonego Królestwa i państw członkowskich;
136. z zadowoleniem zauważa, że wiele instytucji i organizacji edukacyjnych, młodzieżowych i kulturalnych UE i Zjednoczonego Królestwa nadal utrzymuje stosunki dwustronne pomimo braku finansowania oraz większych obciążeń i przeszkód administracyjnych; wyraża zaniepokojenie, że nie wszystkie organizacje mogą dysponować dodatkowymi zasobami ludzkimi potrzebnymi do zachowania lub dalszego podtrzymywania tych kontaktów;
137. podkreśla znaczne korzyści płynące z programu Erasmus+ nie tylko dla studentów, osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, uczących się dorosłych i młodzieży, ale również dla nauczycieli, pracowników akademickich, naukowców, personelu administracyjnego, a także ogółu instytucji oświatowych i całego społeczeństwa; zwraca uwagę, że korzyści te nie mogą być mierzone na podstawie wielkości puli środków finansowych programu;
138. ubolewa, że rząd Zjednoczonego Królestwa przyjął w odniesieniu do programu Erasmus+ wąskie podejście „optymalnego wykorzystania środków finansowych”, w którym pomija się liczne korzyści w postaci wymiany wiedzy i możliwych do przeniesienia umiejętności między studentami, nauczycielami i personelem administracyjnym, wkładu programu w promowanie różnorodności w kampusach studenckich i instytucjach oświatowych, większego wzajemnego zrozumienia, ograniczenia uprzedzeń i dyskryminacji, kontaktu uczniów i nauczycieli ze Zjednoczonego Królestwa z ich kolegami z Europy oraz wkładu programu w poszerzanie perspektyw i możliwości jego uczestników, a także w zwiększanie ich szans na zatrudnienie;
139. z zadowoleniem przyjmuje uwagi ministra spraw europejskich Leo Docherty’ego, w których przyznał on, że udział w programie Erasmus+ był „bardzo korzystny” dla Zjednoczonego Królestwa ⁽³⁴⁾;
140. zauważa, że w 2016 r., kiedy przeprowadzono referendum w sprawie członkostwa w UE, aż 5 % studentów w Zjednoczonym Królestwie było obywatelami UE z pozostałych 27 państw członkowskich ⁽³⁵⁾, co czyniło ich ważną częścią ogółu zagranicznych studentów w Zjednoczonym Królestwie;
141. zauważa, że niektóre projekty Erasmus+ z okresu programowania 2014–2020, w których uczestniczyły organizacje ze Zjednoczonego Królestwa, były nadal realizowane w maju 2023 r., co utrudnia właściwą i pełną ocenę skutków wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z programu Erasmus+;

⁽³⁴⁾ Izba Lordów – Komisja Spraw Europejskich, Corrected oral evidence: The future UK-EU relationship [Poprawione wystąpienie ustne: Przyszłe stosunki między Zjednoczonym Królestwem a UE], 7 marca 2023 r.

⁽³⁵⁾ Corbett, A. i Hantrais, L., *Higher education and research in the Brexit policy process* [Szkolnictwo wyższe i badania naukowe w procesie polityki brexitu], 2023 r.

142. odnotowuje ustanowienie przez rząd Zjednoczonego Królestwa programu „Turing”; ubolewa jednak, że program ten ogranicza się do mobilności studentów wyjeżdżających i nie obejmuje sektorów młodzieży i sportu ⁽³⁶⁾; zauważa, że program „Turing”, w ramach którego stosuje się podejście rządu Zjednoczonego Królestwa oparte na zasadzie „optymalnego wykorzystania środków finansowych”, nie może być zatem postrzegany jako równoważny zamiennik dla programu Erasmus+; podkreśla znaczenie mobilności pracowników, która nie jest obecnie objęta programem „Turing”;
143. zauważa, że obawy wyrażone przez zainteresowane strony ze Zjednoczonego Królestwa dotyczące funkcjonowania programu „Turing” w porównaniu z programem Erasmus+ obejmują brak przepisów wspierających mobilność pracowników, ograniczone finansowanie wymian poza uniwersytetami oraz konieczność corocznego ponownego składania wniosków o finansowanie ⁽³⁷⁾;
144. z zadowoleniem przyjmuje nową możliwość przeznaczenia przez beneficjentów dotacji na rzecz mobilności w ramach programu Erasmus+ 20 % dofinansowania na wyjazdy na międzynarodową mobilność poza 33 krajami uczestniczącymi w programie Erasmus+; zauważa jednak, że tej części nie można przeznaczyć w całości na jeden konkretny kraj partnerski i w oczywisty sposób nie zastępuje to możliwości utraconych w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z programu Erasmus+;
145. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie przez rząd Walii programu „Taith”, który obejmuje zarówno mobilność przyjazdową, jak i wyjazdową; zauważa, że program ten, podobnie jak program „Turing”, nie obejmuje sektora sportu, niemniej jednak wspiera działania na rzecz mobilności drużyn sportowych;
146. z zadowoleniem przyjmuje prace podejmowane obecnie przez rząd Szkocji w celu ustanowienia podobnego programu obejmującego zarówno mobilność przyjazdową, jak i wyjazdową; zachęca szkocki rząd do rozważenia objęcia za pośrednictwem tego programu tych samych obszarów kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu co Erasmus+;
147. z zadowoleniem przyjmuje decyzję rządu Irlandii o finansowaniu mobilności w ramach programu Erasmus+ dla studentów z uniwersytetów w Irlandii Północnej, niezależnie od ich narodowości, poprzez zapisywanie ich na irlandzkie uniwersytety na czas trwania wymiany; odnotowuje prace podejmowane obecnie przez rząd Irlandii w celu opracowania podobnego programu dla osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego;
148. jest zaniepokojony znacznym spadkiem liczby studentów z UE studiujących na uniwersytetach w Zjednoczonym Królestwie, która spadła nawet o 50 % w przypadku studentów pierwszego roku w latach 2020–2021 i 2021–2022 w porównaniu z liczbą studentów z innych regionów ⁽³⁸⁾; podkreśla, że sytuacja ta jest wyraźnie związana z wycofaniem się Zjednoczonego Królestwa z programu Erasmus+, zniesieniem zasad równego traktowania w odniesieniu do czesnego i stypendiów dla studentów z UE oraz trudnościami w uzyskaniu wizey studenckiej; zauważa, że studenci europejscy przyczyniali się do różnorodności w wielu dziedzinach, podczas gdy studenci zagraniczni z krajów spoza UE zazwyczaj bardziej koncentrują się na konkretnych dziedzinach, takich jak inżynieria i przedsiębiorczość; zauważa, że uniwersytety w Zjednoczonym Królestwie przyjmują coraz większą liczbę zagranicznych studentów, zwłaszcza Indii i z Chin ⁽³⁹⁾ ⁽⁴⁰⁾, co przyczynia się do stabilności finansowej tych uczelni;
149. zauważa, że wiele uniwersytetów w Zjednoczonym Królestwie można uznać za jedne z najlepszych na świecie ⁽⁴¹⁾; zauważa, że zaprzestanie realizacji projektów współpracy między tymi uniwersytetami a uniwersytetami w UE ma negatywny wpływ na badania naukowe i doskonałość akademicką w Europie;
150. zauważa, że 11 uniwersytetów w Zjednoczonym Królestwie jest partnerami w sojuszach w ramach inicjatywy „Uniwersytety Europejskie”; ubolewa, że ich udział zakończy się wraz z wygaśnięciem sojuszy pierwszej generacji (z końcem 2024 r.); odnotowuje, że uniwersytety ze Zjednoczonego Królestwa mogą być częścią sojuszy Uniwersytetów Europejskich, ale nie mogą już być włączone do struktury zarządzania, w związku z czym stają się de facto partnerem drugiej kategorii; zachęca do kontynuowania ich partnerstw w ramach inicjatywy „Uniwersytety Europejskie”;

⁽³⁶⁾ Rząd Zjednoczonego Królestwa, Turing scheme website [Strona internetowa programu „Turing”].

⁽³⁷⁾ Izba Lordów – Komisja Spraw Europejskich, The future UK-EU relationship - Fourth Report of Session 3 [Przyszłe stosunki między Zjednoczonym Królestwem a UE – czwarte sprawozdanie z sesji 3], 29 kwietnia 2023 r.

⁽³⁸⁾ Urząd Statystyczny ds. Szkolnictwa Wyższego (HESA), Chart 6 – First year non-UK domiciled students by domicile 2006/07 to 2021/22 [Wykres 6 – Studenci pierwszego roku studiów spoza Zjednoczonego Królestwa według miejsca zamieszkania w latach 2006/07–2021/22], 2023 r.

⁽³⁹⁾ HESA, Where do HE students come from? [Skąd pochodzą studenci wyższych uczelni?], 2023.

⁽⁴⁰⁾ Report of the Intelligence and Security Committee of the UK Parliament on China [Sprawozdanie Komisji ds. Wywiadu i Bezpieczeństwa parlamentu Zjednoczonego Królestwa w sprawie Chin].

⁽⁴¹⁾ The Times Higher Education World University Rankings 2023

151. zauważa, że wiele partnerstw zawartych przez brytyjskie uniwersytety z ich odpowiednikami w UE w ramach programu Erasmus+ musi być pojedynczo ponownie dwustronnie negocjowanych, co stwarza ryzyko wykluczenia niektórych mniejszych uniwersytetów;
152. przypomina, że współpraca badawcza między uniwersytetami w Europie, zwłaszcza w dziedzinie nauki i innowacji, ma w tym względzie zasadnicze znaczenie;
153. podkreśla, że wszystkie zainteresowane kraje sąsiadujące i reprezentujące podobne poglądy, w tym Zjednoczone Królestwo, mają możliwość uczestnictwa w programie Erasmus+, a tym samym wsparcia europejskich systemów edukacji; ubolewa, że Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w inicjatywach i środkach mających na celu stworzenie do 2025 r. prawdziwego europejskiego obszaru edukacji, co jeszcze bardziej osłabi współpracę;
154. podkreśla, że Zjednoczone Królestwo nadal uczestniczy w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego („proces boloński”); wzywa Zjednoczone Królestwo, Komisję i państwa członkowskie do kontynuowania prac na rzecz pełnego wzajemnego uznawania kwalifikacji akademickich;

Kultura

155. ubolewa nad brakiem jakichkolwiek postanowień związanych z kulturą oraz sektorem kultury i sektorem kreatywnym w umowie o handlu i współpracy po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE i zakończeniu uczestnictwa Zjednoczonego Królestwa w swobodnym przemieszczaniu się, co prowadzi do przeszkód administracyjnych dla artystów na tournée, zwłaszcza dla nowych i niezależnych artystów;
156. zachęca do kontynuowania współpracy i nawiązywania nowych stosunków między artystami z UE i ze Zjednoczonego Królestwa oraz innymi specjalistami z sektora kultury i sektora kreatywnego oraz branży kultury i branży kreatywnej; ubolewa, że od czasu brexitu spadła liczba obywateli UE pracujących w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, jak i w branży kultury i branży kreatywnej w Zjednoczonym Królestwie;

Młodzież

157. ubolewa, że umowa o handlu i współpracy nie zawiera postanowień dotyczących młodzieży, wymian młodzieży i projektów młodzieżowych, dialogu młodzieżowego ani wolontariatu młodzieży; wyraża zaniepokojenie tym, że niemal żaden z projektów młodzieżowych finansowanych wcześniej w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności z udziałem dzieci w wieku szkolnym nie jest obecnie finansowany w ramach programu „Turing” rządu Zjednoczonego Królestwa; zauważa, że nowe przepisy dotyczące wjazdu do Zjednoczonego Królestwa utrudniają wycieczki szkolne i mobilność młodzieży, ponieważ szkoły muszą opłacić wizę dla każdego ucznia; w związku z tym wzywa do utworzenia programu podróżowania grup młodzieży dla młodych ludzi poniżej 18 roku życia;
158. zauważa, że brexit i nowe przepisy imigracyjne Zjednoczonego Królestwa poważnie wpłynęły na sektor usług „au pair”, ponieważ pracownicy au pair z UE nie mogą korzystać z wizy w ramach systemu mobilności młodzieży tak jak mogą z niej korzystać pracownicy au pair z wybranych krajów spoza UE; podkreśla, że wszystkie zainteresowane kraje sąsiednie i kraje o zbieżnych poglądach, w tym Zjednoczone Królestwo, mogą starać się o stowarzyszenie z programem Europejskiego Korpusu Solidarności, co sprzyja możliwościom w zakresie wolontariatu i współpracy między młodymi ludźmi w całej Europie;

Sport

159. ubolewa, że w umowie o handlu i współpracy nie ma postanowień dotyczących budowania potencjału organizacji sportu masowego i zawodowego, partnerstw i wymian w dziedzinie sportu i e-sportu, co negatywnie wpływa na sektor sportu zarówno w UE, jak i w Zjednoczonym Królestwie; zauważa, że program „Turing”, który zastępuje program Erasmus+, nie zawiera sekcji poświęconej sportowi, co skutkuje powstaniem luki w odniesieniu do projektów współpracy w dziedzinie sportu;

160. zauważa, że brytyjski sektor sportu nie opiera się już na wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1995 r. ⁽⁴²⁾ w sprawie Bosman, który umożliwił swobodny przepływ zawodników i sportowców w UE; zauważa z zaniepokojeniem, że sytuacja ta oraz wymóg posiadania pozwolenia na pracę, aby móc grać w Zjednoczonym Królestwie, negatywnie wpływają na udział sportowców z UE w zespołach lub w rozgrywkach zawodowych w Zjednoczonym Królestwie, potencjalnie ograniczając ich liczbę;

Dotknięte regiony

161. podkreśla znaczenie ilościowego określenia skutków umowy o handlu i współpracy, w tym jej skutków społecznych, na szczeblu regionalnym w celu przyjęcia środków dostosowanych do potrzeb regionów, ich społeczności oraz przedsiębiorstw prywatnych i publicznych, które najbardziej odczuły te skutki; wzywa Komisję, aby pomogła państwom członkowskim w skuteczniejszym i pełnym wykorzystaniu środków z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej w celu promowania i wspierania dotkniętych sektorów, takich jak sektor rybołówstwa, i dotkniętych społeczności nadbrzeżnych; apeluje w szczególności o specjalne wsparcie tych MŚP, które mają siedzibę w regionach przygranicznych i których działalność jest szczególnie uzależniona od rynku Zjednoczonego Królestwa;

Współpraca w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

162. wyraża żal, że oprócz obszarów cyberbezpieczeństwa, zwalczania terroryzmu i broni masowego rażenia umowa o handlu i współpracy nie zawiera postanowień dotyczących współpracy w dziedzinie polityki zagranicznej i obrony ze względu na niechęć Zjednoczonego Królestwa do negocjowania takich postanowień; biorąc pod uwagę aktywną rolę, jaką Zjednoczone Królestwo odegrało w europejskim bezpieczeństwie i europejskiej obronności, pochwała wkład Zjednoczonego Królestwa we wspieranie bezpieczeństwa i integralności terytorialnej Ukrainy; przypomina jednak, w świetle ataku na europejską architekturę bezpieczeństwa w wyniku rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, że podpisanie uporządkowanych ram współpracy w sprawach zagranicznych i bezpieczeństwa między UE a Zjednoczonym Królestwem byłoby bardziej skuteczne niż bieżąca współpraca ad hoc; podkreśla potrzebę zintensyfikowania dialogu ze Zjednoczonym Królestwem na temat możliwych dróg prowadzenia zorganizowanego i regularnego dialogu, współpracy i koordynacji w zakresie polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony zgodnie z postanowieniami deklaracji politycznej z 2021 r., w tym w ramach partnerstwa UE–NATO, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Rady Europy, Europejskiej Wspólnoty Politycznej (EWP) i innych forów międzynarodowych; podkreśla znaczenie koordynacji systemów sankcji; z zadowoleniem przyjmuje dyskusję na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na forum Zgromadzenia Parlamentarnego Partnerstwa UE–Zjednoczone Królestwo;
163. wyraża zadowolenie z zacieśnionej współpracy i koordynacji między UE a Zjednoczonym Królestwem w odpowiedzi na nielegalną wojnę napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie; wzywa UE i Zjednoczone Królestwo do utrzymania jak największej jedności w społeczności międzynarodowej pod względem potępienia działań Rosji i obrony zasad suwerenności i integralności terytorialnej, prawa międzynarodowego i międzynarodowego porządku opartego na zasadach w ramach ONZ i jej karty oraz innych forów wielostronnych; apeluje o również zacieśnioną współpracę i koordynację dotyczącą powojennej odbudowy Ukrainy; wzywa władze Zjednoczonego Królestwa i UE do skoordynowanej pracy nad ewentualnym wykorzystaniem zamrożonych rosyjskich aktywów do odbudowy Ukrainy;
164. z zadowoleniem przyjmuje dobrą koordynację między UE a Zjednoczonym Królestwem w sprawie sankcji wobec Rosji; apeluje o dalszą intensyfikację egzekwowania sankcji; z zadowoleniem przyjmuje wspólne wyjazdy urzędników UE i Zjednoczonego Królestwa do krajów trzecich w celu skutecznego wdrożenia sankcji;
165. uznaje, że istnieje niewykorzystany potencjał współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem na szczeblu niższym niż krajowy, w szczególności w bezpośrednim sąsiedztwie Europy, w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak mobilność (w tym personelu wojskowego i zasobów wojskowych), zrównoważone zarządzanie Morzem Północnym, kanałem La Manche i Morzem Irlandzkim, handel, działania w dziedzinie klimatu, edukacja, cyfryzacja, prawa człowieka i prawa socjalne oraz bezpieczeństwo, w ramach inicjatyw na rzecz dwustronnej i wielostronnej współpracy między regionami UE i Zjednoczonego Królestwa, takich jak Komitet Cieśniny, ewentualnie za pośrednictwem specjalnego unijnego programu współpracy międzyregionalnej, pod warunkiem że rząd Zjednoczonego Królestwa wniesie wkład finansowy do tego programu oraz że uczestniczące regiony będą odpowiednio konsultowane i zaangażowane w jego rozwój;

⁽⁴²⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie C-415/93 - Union royale belge des sociétés de football association and Others v Bosman and Others, ECLI:EU:C:1995:463.

166. apeluje do Komisji, aby zmaksymalizowała potencjał stosunków UE ze Zjednoczonym Królestwem na korzyść obu stron dzięki przyjaznej współpracy w odniesieniu do wspólnych kwestii na forach międzynarodowych i do państw trzecich, w szczególności mając na celu jak najambitniejsze działania w dziedzinie klimatu oraz koordynowanie wysiłków na rzecz przyspieszenia transformacji ekologicznej we wszystkich sektorach w sposób sprawiedliwy i sprzyjający włączeniu społecznemu, przy jednoczesnym wzmocnieniu suwerenności przemysłowej i międzynarodowej konkurencyjności;
 167. apeluje o zacieśnienie współpracy w dziedzinie cyberbezpieczeństwa ze względu na jej skutki dla UE i Zjednoczonego Królestwa w wielu obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, zwłaszcza w sektorach cyfrowym i finansowym, technologii informacyjnej, obronności, energetyce oraz pracach badawczo-rozwojowych;
 168. z zadowoleniem przyjmuje pierwsze dwa posiedzenia EWP w październiku 2022 r. i w czerwcu 2023 r. jako platformy dyskusji, dialogu i współpracy między europejskimi partnerami na temat stojących przed nami wyzwań w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w celu wzmocnienia bezpieczeństwa kontynentu europejskiego oraz kontynuowania współpracy politycznej i współpracy w zakresie bezpieczeństwa w oparciu o wspólne interesy; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w pierwszym spotkaniu w Pradze wzięły udział 44 państwa, a w drugim spotkaniu w Kiszyniowie uczestniczyło 45 państw; uczestniczyli w nim również kluczowi partnerzy, tacy jak Zjednoczone Królestwo;
 169. wzywa do większego zaangażowania Zjednoczonego Królestwa w europejskie projekty w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje decyzję członków stałej współpracy strukturalnej (PESCO) i Rady z 14 listopada 2022 r. o zaproszeniu Zjednoczonego Królestwa do udziału w projekcie PESCO dotyczącym mobilności wojskowej, co poprawiłoby wzajemną szybką pomoc w zakresie bezpieczeństwa i obrony; wzywa państwa członkowskie do jak najszybszego podpisania ze Zjednoczonym Królestwem umowy administracyjnej w sprawie mobilności wojskowej;
 170. wzywa Zjednoczone Królestwo do dalszej współpracy z UE w obszarze podejmowania pilnych wyzwań strategicznych, aby zapewnić komplementarność i efektywność działań; zwraca uwagę, że równoległe projekty rozwoju przyszłych systemów walki powietrznej mogą stanowić nieefektywne wykorzystanie zasobów oraz że w sprawozdaniu rocznym dotyczącym wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony za 2022 r. zaleca się połączenie projektów; proponuje uruchomienie konstruktywnego dialogu również na temat innych systemów uzbrojenia, technologii wojskowych i powiązanych innowacji, ze szczególnym naciskiem na zagwarantowanie efektywności wydatków i inwestycji oraz interoperacyjności technicznej sił zbrojnych i systemów uzbrojenia;
- ◦ ◦
171. wzywa Komisję do ścisłego monitorowania, czy umowa o handlu i współpracy jest stosowana prawidłowo, do podejmowania w razie potrzeby działań naprawczych oraz do zbadania możliwych sposobów dalszej współpracy w świetle istniejących i przyszłych wyzwań;
 172. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Zjednoczonego Królestwa.